

HALK SAĞLIĞINDA GÜNDEM BASINDA SAĞLIK – MAYIS-HAZİRAN

PROTESTOYU ENGELLEMEK İLERLEMİYİ DE DURUDUR!

Aşağıdaki metin, The Independent'de 17.12.2012 tarihinde yayınlanan ve John Hari tarafından yazılan bir makaleden alıntıdır.

Bu makalenin çevirisi 25.12.2012 tarihinde haftalık olarak yayınlanan Yeni Dünya Gündemi Gazetesinde yayınlanmıştır.

Geçmişteki protestocular haklarını aramasaydı, bugün Britanya'nın neye benzeyeceğini bir düşünün. Toplanma hakkını savunmalıyız.

Artık biliyoruz. Siyasetçilerimiz son 10 yıldır üzüntülü bir sesle, gençlerimizin fazla kayıtsız ve rahat olduğunu söylerken palavra sıkıyorlardı. Bu yıl gençler göz kamaştırıcı biçimde tekrar sokağa çıktı. Büyük ölçüde halkın çoğunluğunun desteklediği politikalar talep ediyorlar ve muktedirlerimiz onları tekrar kayıtsızlığa itmek için sopa göstermeye, sıkıştırmaya ve göz korkutmaya çalışıyorlar.

...

Protestoları yıldırmanın bir bedeli var. Her Britanya vatandaşı, mazisi asırlar önceye uzanan bir protestocular zincirinin varisleri ve kazanımcıdır. Bu satırları okuyan her kadın, o protestocular talep ettiği için oy verebiliyor, banka hesabı açabiliyor ve kocasını seçebiliyor. Her işçi, protestocular talep ettiği için saat başı en az 5,93 Sterlin kazanıyor, tatilde maaşını alabiliyor ve ücretli hastalık izni kullanabiliyor. Her emekli, protestocular talep ettiği için hayatta kalabilecek kadar para alabiliyor. Yıllarca mücadele eden bütün protestocular korkuttukları için hareketsiz kalsaydı hayatınız neye benzerdi hiç düşündünüz mü? Protesto hakkını engellerseniz, ilerlemeyi de engellerseniz. Önceliği kendileri için vergi kesintileri ve yoksullar için kamu harcamalarının azaltılması olan bir avuç seçkinin insafına terk edilirsiniz.

...

Tarih okumuş olan herkesin gözünde itaatsizlik bir insanın erdemidir. İlerleme itaatsizlik sayesinde olur, itaatsizlik sayesinde ve isyan sayesinde ileriye gideriz. Protesto hakkını savunmazsak, kendimizi sindirilmiş, tüyler ürpertici bir adada yaşarken bulabiliriz.

SAĞLIK İÇİN BARIŞ, BARIŞ İÇİN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER GEREKLİDİR!

18 Haziran 2013, Salı, 8:57 | Yönetim Kurulundan

SAĞLIK İÇİN BARIŞ, BARIŞ İÇİN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER GEREKLİDİR! 29 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Gezi Parkında sağlıklı bir kent yaşamına yönelik demokratik hak talebi ile başlayan eylemler ülke genelinde kitlesel boyutla devam etmektedir. Bu eylemleri durdurmak ve eylemcileri dağıtmak amacıyla güvenlik kuvvetleri birey ve toplumun sağlığını tehdit edecek nitelikte orantısız güç ve şiddet [...]

SAĞLIK İÇİN BARIŞ, BARIŞ İÇİN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER GEREKLİDİR!

29 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Gezi Parkında sağlıklı bir kent yaşamına yönelik demokratik hak talebi ile başlayan eylemler ülke genelinde kitlesel boyutla devam etmektedir. Bu eylemleri durdurmak ve eylemcileri dağıtmak amacıyla güvenlik kuvvetleri birey ve toplumun sağlığını tehdit edecek nitelikte orantısız güç ve şiddet kullanmaya kesintisiz olarak devam etmektedir. Gaz bombası, biber gazı, kimyasal madde içeren tazyikli su ve plastik mermi gibi insan sağlığına yönelik olumsuz etkileri açıkça tanımlanmış maddeler yoğun bir biçimde, üstelik doğrudan eylemcileri hedef alınarak kullanılmıştır. Eylemlerde bu güne kadar üçü gösterici ve biri de güvenlik görevlisi olmak üzere dört kişi hayatını kaybetmiş, çok sayıda kişi kafasına darbe almış, görme kaybı ve yanıktan uzuv kaybına kadar ciddi yaralanmalar ortaya çıkmıştır.

Demokratik toplumlarda gösteri, yürüyüş ve protesto temel hak ve özgürlükler arasında sayılır. Bu tür eylemler halkın iktidara sesini duyurabilme yollarından biridir. Şiddet içermeyen bu tür barışçıl eylemlerde devletin görevi bu eylemi gerçekleştirenlerde dahil olmak üzere toplumun güvenliğini sağlamaktır. Demokratik yönetimlerden beklenen, bu eylemlere karşı barışçıl, uzlaşmacı ve hoşgörülü bir tutum sergilemeleridir. Bu açıdan bakıldığında Gezi Parkı Eylemlerine dönük yukarıda sözü edilen uygulamalar demokratik toplumlarda kabul edilemez.

Yaşamını insan sağlığını korumaya adanmış hekimler, ettikleri yeminin bir parçası olarak Gezi Parkı Eylemlerinde Türk Tabipleri Birliğinin çağrısıyla gönüllü bir biçimde ve kendi olanakları ile yaralılara tıbbi yardımda bulunmuştur. Hekimler her türlü olağanüstü koşulda görev ve emir beklemeksizin ilk ve acil tıbbi yardıma ihtiyacı olan insanlara hizmet vermekle yükümlüdürler. Durum böyleyken, burada gönüllü olarak hizmet sunan sağlık çalışanlarına soruşturma başlatılması ve gözaltılarının olması üzüntü vericidir.

Sonuç olarak Gezi Parkı ile başlayan eylemlerde yaşananlar göstericilere karşı bir şiddet uygulaması olmuştur. Her türlü şiddetin son derece yaygın olduğu ülkemizde bu da tüm toplumu etkileyen büyük bir şiddet gösterisine dönüşmüştür. Şiddetle toplumsal sorunların çözülmeyeceğine aksine daha da karmaşıklaşmış ve derinleşeceğini düşünmekteyiz.

Yöneticilerin toplumu kutuplaştıran, ötekileştiren ve hedef gösterir tarzda mesajları gözlenmektedir. Bu mesajlar toplumsal barışı tehdit edebilecek ve gelecekteki daha büyük ve şiddetli iç çatışmaların nedeni olabilecek niteliktedir. Bu tür mesajları kaygı ile karşılamakta ve bu tür mesaj verenleri sağduyuya çağırmaktayız.

Sorunların çözümü temel hak ve özgürlüklerin, toplumsal barışın korunması ve geliştirilmesi, hukukun üstünlüğün sağlanması ve herkesin kendini ifade edebilmesi ile olanaklıdır. Göstericilere karşı orantısız güç kullanımının bir an önce durdurulmasını, sorunun çözümü için hoşgörülü, barışçıl ve uzlaşmacı bir tutum sergilenmesi bekliyoruz. 17.06.2013

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği Yönetim Kurulu

[ANA SAYFA](#) [İLETİŞİM](#)

**TÜRK
PSİKOLOGLAR
DERNEĞİ**

[TPD](#) [ŞUBELERİMİZ](#) [BİRİMLER](#) [KURULLAR](#) [FAALİYETLER](#)

Yardım Yönlendirme Hattı Hizmette!

TOPLUMSAL TRAVMALARIN PSİKOSOSYAL ETKİLERİ

Gezi Parkı'ndan başlayarak demokratik haklarını kullanmak üzere bir araya gelen vatandaşlarla tüm ülkemize yayılan direniş ve dayanışma, uygulanan polis şiddeti ile toplumsal bir travma halini almış ve her yaşta pek çok insan için ruhsal travma kaynağı haline gelmiştir. Bu kritik olaylar birçok vatandaşımızın toplumsal sorunlar ile etkin mücadele etmeye başlamasına, sosyal dayanışmanın artmasına, insanların korku karşısında güçlenmesine fırsat oluşturmuştur. Bireysel ve toplumsal açıdan birçok gelişimin önünü açabilecek bu olaylarda yaşanan şiddet ise birçok açıdan topluma ve bireye zarar vermiştir. Toplumsal yaşamın temel dokusunu etkileyen, temel güven duygusunu sarsan, halkı birbirine bağlayan bağları zedeleyerek, ayrımcılığı ve şiddeti tetikleyen bu olaylar birçok kişide fiziksel ve ruhsal yaralar açmaya başlamıştır.

Toplumsal travmalar birçok kişinin etkin biçimde karşı koyamayacağı, savunma sistemlerinin ansızın ve vahşi bir biçimde yıkılacağı birçok olay yaşanmasına sebep olabilmektedir. Korku, dehşet, çaresizlik, suçluluk ve öfke gibi duyguların yoğun olarak hissedildiği ve pek çok yönden tehdit içeren bu olaylar sonucunda toplum genelinde sosyal ve ruhsal sorunlar yaşanabilir.

TRAVMATİK OLAY NEDİR?

Kişinin ruhsal veya bedensel varlığını ve bütünlüğünü tehdit eden baş etmesi zor, yoğun korku, dehşet ve çaresizlik yaratan, kişinin günlük hayatını sekteye uğratacak derecede örseleyici olaylar travmatik olaylar olarak tanımlanabilir.

Şiddet olaylarının yoğun olarak yaşandığı bugünlerde birçok kişi bir yandan ağır fiziksel yaralanmalara, düşmanca tavırlara ve ayrımcılığa maruz kalırken ve/veya şahit olurken; diğer yandan uzuv kaybı, yakın kaybı ve/veya ölüm ve kayıp korkusu da yaşamaktadır. Öte yandan, bu zeminde oluşan sosyopolitik belirsizlikler de insanlardaki kaygı düzeyini arttırmakta ve insanları travmanın olumsuz etkilerine daha açık hale getirmektedir.

Bu tip travmatik olayların etkilerinin, bazen tıpkı vücudtaki bir yara gibi zaman içinde kendiliğinden iyileşebildiği görülebilmekte, bazı durumlarda ise bu yaraların iyileşmesinin uzun zaman aldığı bilinmektedir. Zaman içinde yaralar sarılabacak ve yaşamın düzeni yeniden kurulacaktır; hatta bazen eskisinden daha işlevli ve olgun bir şekilde yeniden inşa olacaktır.

Tüm bu olası etkilerle başa çıkabilmek için sosyal destek sistemlerinin (eş, dost, akraba vb.) harekete geçirilmesi, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması, uzmanlarca hazırlanan bilimsel temelli, bilgilendirici ve bilinçlendirici kaynaklardan yararlanılması, internette seçici bir şekilde güvenilir kaynaklara başvurulması ve gerektiğinde psikolog ve psikiyatrist gibi ruh sağlığı uzmanlarından yardım alınması önemlidir.

TRAVMA SONRASI STRES BELİRTİLERİ

- *İlik şok,
- *Endişe, korku, panik, öfke, suçluluk, utanç,
- *Olaya ve duruma ilgili tekrar tekrar konuşma ihtiyacı ya da içe kapanma,
- *Dikkat ve konsantrasyon zorluğu; algılama, öğrenme ve hafıza problemleri,
- *Bedensel şikayetler; baş ağrısı, göğüs ağrısı, boyun ağrısı, mide bulantısı, baş dönmesi vb.
- *Uyku problemleri; uyuma zorluğu ya da sürekli uyuma ihtiyacı,
- *İştahta aşırı artış ya da aşırı azalma,
- *Aşırı enerji ve uyanıklık hali ya da bitkinlik ve enerjisizlik,
- *Her şeyi kontrol altında tutma isteği ve ihtiyacı,
- *Kişiler arası ilişkilerde suçlayıcı ve yargılayıcı olma eğilimi,
- *İş, aile ve arkadaşlık ilişkilerinde sorunlar,

- *İstenmeden aklı gelen görüntüler ve sesler,
- *Travmatik olayların yeniden yaşanması, en acı ve sıkıntı verici anların tekrar tekrar kişinin gözünün önüne gelmesi, seslerin kulağında yankılanması,
- *Kaçınma tepkileri; travmatik olayı hatırlatan mekanlardan ve insanlardan kaçınma ihtiyacı; travmatik olayı hatırlatacak her şeyden uzak durmaya çalışarak olup biteni unutmaya çabası
- *Aşırı irkilme ve uyanıklık tepkileri; kişinin zihninde travmatik olayla eşleşen, kişiye travmatik olayı hatırlatan her tür ses, görüntü, his ve kokuya karşı aşırı irkilme ve buna eşlik eden yoğun benesep tepkiler (çarpıntı, kasılma, terleme, uyku problemleri, odaklanamama vb.).

Bu tepkiler böyle zor olaylarda ortaya çıkabilecek olası tepkilerdir. Bunları yaşamamız psikolojik bir bozuluk yaşadığımız anlamına gelmez. Ancak benzer belirtiler günlük yaşamınızı devam ettirmenize engel teşkil etmeye başlarsa veya olaylar bittikten sonra uzun süre devam ederse psikolojik destek almanız önerilir.

Alanda ve bu süreçte yaşadıklarınıza dair daha uzun süren ve günlük hayatınızı etkileyen şikayetleriniz varsa; psikolojik desteğe ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsanız **Türk Psikologlar Derneği'nin** Yardım Yönlendirme Hattı'nı arayabilirsiniz.

Yardım Yönlendirme Hattı
0 553 407 17 53

TOPLUMSAL TRAVMALARIN PSİKOSOSYAL ETKİLERİ

Gezi Parkı'ndan başlayarak demokratik haklarını kullanmak üzere bir araya gelen vatandaşlarla tüm ülkemize yayılan direniş ve dayanışma, uygulanan polis şiddeti ile toplumsal bir travma halini almış ve her yaşta pek çok insan için ruhsal travma kaynağı haline gelmiştir. Bu kritik olaylar birçok vatandaşımızın toplumsal sorunlar ile etkin mücadele etmeye başlamasına, sosyal dayanışmanın artmasına, insanların korku karşısında güçlenmesine fırsat oluşturmuştur. Bireysel ve toplumsal açıdan birçok gelişimin önünü açabilecek bu olaylarda yaşanan şiddet ise birçok açıdan topluma ve bireye zarar vermiştir. Toplumsal yaşamın temel dokusunu etkileyen, temel güven duygusunu sarsan,

halkı birbirine bağlayan bağları zedeleyerek, ayrımcılığı ve şiddeti tetikleyen bu olaylar birçok kişide fiziksel ve ruhsal yaralar açmaya başlamıştır.

Toplumsal travmalar birçok kişinin etkin biçimde karşı koyamayacağı, savunma sistemlerinin ansızın ve vahşi bir biçimde yıkılacağı birçok olay yaşanmasına sebep olabilmektedir. Korku, dehşet, çaresizlik, suçluluk ve öfke gibi duyguların yoğun olarak hissedildiği ve pek çok yönden tehdit içeren bu olaylar sonucunda toplum genelinde sosyal ve ruhsal sorunlar yaşanabilir.

TRAVMATİK OLAY NEDİR?

Kişinin ruhsal veya bedensel varlığını ve bütünlüğünü tehdit eden baş etmesi zor, yoğun korku, dehşet ve çaresizlik yaratan, kişinin günlük hayatını sekteye uğratabilecek derecede örseleyici olaylar travmatik olaylar olarak tanımlanabilir.

Şiddet olaylarının yoğun olarak yaşandığı bugünlerde birçok kişi bir yandan ağır fiziksel yaralanmalara, düşmanca tavırlara ve ayrımcılığa maruz kalırken ve/veya şahit olurken; diğer yandan uzuv kaybı, yakın kaybı ve/veya ölüm ve kayıp korkusu da yaşamaktadır. Öte yandan, bu zeminde oluşan sosyopolitik belirsizlikler de insanlardaki kaygı düzeyini arttırmakta ve insanları travmanın olumsuz etkilerine daha açık hale getirmektedir.

Bu tip travmatik olayların etkilerinin, bazen tıpkı vücuttaki bir yara gibi zaman içinde kendiliğinden iyileşebildiği görülebilmekte, bazı durumlarda ise bu yaraların iyileşmesinin uzun zaman aldığı bilinmektedir. Zaman içinde yaralar sarılacak ve yaşamın düzeni yeniden kurulacaktır; hatta bazen eskisinden daha işlevli ve olgun bir şekilde yeniden inşa olacaktır.

Tüm bu olası etkilerle başa çıkabilmek için sosyal destek sistemlerinin (eş, dost, akraba vb.) harekete geçirilmesi, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması, uzmanlarca hazırlanan bilimsel temelli, bilgilendirici ve bilinçlendirici kaynaklardan yararlanılması, internette seçici bir şekilde güvenilir kaynaklara başvurulması ve gerektiğinde psikolog ve psikiyatrist gibi ruh sağlığı uzmanlarından yardım alınması önemlidir.

TRAVMA SONRASI STRES BELİRTİLERİ

- *İlk şok,
- *Endişe, korku, panik, öfke, suçluluk, utanç,
- *Olayla ve durumla ilgili tekrar tekrar konuşma ihtiyacı ya da içe kapanma,
- *Dikkat ve konsantrasyon zorluğu; algılama, öğrenme ve hafıza problemleri,
- *Bedensel şikayetler; baş ağrısı, göğüs ağrısı, boyun ağrısı, mide bulantısı vb.
- *Uyku problemleri; uyuma zorluğu ya da sürekli uyuma ihtiyacı,
- *İştahta aşırı artış ya da azalma,
- *Aşırı enerji ve uyanıklık hali ya da bitkinlik ve enerjisizlik,
- *Her şeyi kontrol altında tutma isteği ve ihtiyacı,
- *Kişiler arası ilişkilerde suçlayıcı ve yargılayıcı olma eğilimi,
- *İş, aile ve arkadaşlık ilişkilerinde sorunlar,
- *İstenmeden akla gelen görüntüler ve sesler,
- *Travmatik olayların en acı ve sıkıntı verici anlarının tekrar tekrar kişinin gözünün önüne gelmesi, seslerin kulağında yankılanması,
- *Travmatik olayı hatırlatabilecek her şeyden ve kişiden uzak durmaya çalışarak olayı unutma çabası
- *Kişinin zihninde travmatik olayla eşleşen, travmatik olayı hatırlatan her tür ses, görüntü, his ve kokuya karşı aşırı irkilme ve yoğun bedensel tepkiler (çarpıntı, kasılma, terleme, v.b.).

<http://www.istabip.org.tr/index.php/haberler/2979-bir-hekimin-goezuenden-gezi-park-olaylar.html>

Bir Hekimin Gözünden Gezi Parkı Olayları

EKLENME TARİHİ: 19 HAZİRAN 2013

Gezi Parkı protestolarında 16 Haziran 2013'te gözaltına alınıp aynı gün serbest bırakılan Dr. Savaş Çömlek'in, Yeşil Gazete'ye verdiği röportajı, yaşananlara hekim gözüyle bir tanıklık olması açısından paylaşıyoruz.

Dr. Savaş Çömlek: "Gezi'de 11 Haziran gecesi yaşananları kelimelerle anlatmak mümkün değil"

Gezi Parkı protestolarında 16 Haziran'da gözaltına alınıp aynı gün serbest bırakılan Yeşil Gazete editörlerinden Dr. Savaş Çömlek, parktaki revirlerde ve gözaltı sırasında olup bitenleri konuştu.

Gezi Parkı protestolarına nasıl dâhil oldun?

Daha iyi bir şehirde yaşamak istiyorum. Son yıllarda İstanbul şehri yani evimiz her şeyi para olarak gören bir anlayış tarafından talan ediliyor. Kentsel dönüşüm adı altında şehir betonlaştırılıyor, 3. Köprü yapacağız deyip son ormanlarımızı ranta kurban ediyorlar. Tüm tepkileri görmezden gelip Emek Sineması'nı AVM ye çevirip şehrin tarihi ve kültürel dokusunu yok etmekten çekinmiyorlar. Yıkımlar ve birbiri ardına gelen felaketlere tahammül edemez oldum. Halkın haklı taleplerini görmezden gelen ceberut devlet ve organlarına karşı tüm İstanbullular gibi benim de öfkem birikti.

Ne zaman Gezi Parkı protestolarına katıldın, neler yaşadın?

Benim bildiğim kadarıyla Taksim Platformu çeşitli etkinliklerle yaklaşık 1 yıldır sesini duyurmaya çalışıyordu. Ben de bir İstanbullu olarak her cumartesi Gezi Park'ını korumak için yapılan şenliklere katılarak sürece dâhil oldum. En temel haklardan biri olan "protesto, gösteri hakkını kullanan" üstelikte en masumane taleplerle Gezi Park'ını korumak için çadır kuran insanların benzersiz bir

şiddetle Gezi Parkı'ndan atılmalarına kadar olup biten her şey İstanbul'da yıllardır sürdürülen benzer protestolardan farksızdı.

Şiddetin olduğu her yerde kuşkusuz yaralanan zarar gören insanlar olur. Ben de Hipokrat yemini ile mesleğe bağlı bir hekim olarak ihtiyacı olan insanlara yardımcı olmak arzusuyla protestolara katıldım. Devlet tarafından uygulanan polis şiddetinin boyutları Gezi Protestoları sırasında bazı günler o kadar arttı ki, Gezi Parkı'nın içinde ve yakınlarında gönüllü sağlıkçıların çalıştığı revirler kurmak zorunda kaldık.

Revirlerde nasıl çalıştınız, ne tür sağlık problemleriyle karşılaştınız?

Başlangıçta atılan gaza bağlı solunum sıkıntıları, yanıklar özellikle gözlerde ortaya çıkan reaksiyonlarla karşılaşıyorduk ve aslına bakarsanız başlangıçta benim revirlerle çok fazla irtibatım yoktu. Gezi parkı ve Taksim meydanında, şiddetin asıl sebebi olan polisler terk ettikten sonra doktora da revire de neredeyse hiç ihtiyaç yoktu. Gezi Bostanında, müzik atölyelerinde olmayı tercih etmişim. Gezi'de bir komün kurulmuştu. Paranın geçmediği, doğanın haklarını tanıyan, dayanışmaya ve paylaşmaya dayalı alternatif bir yaşam ütopyasını inşa ediyorduk. Zaten yeterince hekim ve sağlık personeli Gezi nöbetçilerine destek olmak için canla başla çalışıyordu. Ama şiddetin zirveye çıktığı 11 Haziran gecesi yaşananları kelimelerle anlatmak mümkün değil. Gerçeküstü bir atmosferde bir kara ütopya filmi gibi ya da sanki Stalingrad direnişi ilgili filmlerde siperlerde ölümü bekleyen askerler gibiydik.

Meydanda toplanan on binlerce insana gazla müdahale edilmesinin ardından onlarca ağır yaralı revirlere getirildi. Gaz kapsülleri ya da fişekleri direk insanlara hedef alınarak ateşleniyordu. Kafaları yaralanan, omuzları kırılan, ayak bilekleri, kolları kırılan insanlar o kadar çoktu ki bulabildiğim doktor gömleğini giyip tüm gece meslektaşarımla beraber çalıştık. 11 Haziran gecesi yaşadıklarımızı tarihe not düşülsün diye anlatıyorum. Devlet şiddeti nedir? Polis ne işe yarar? Savaş nasıl bi şeydir? Orda bulunan herkes anladı ve gördü. Revirlerin içine gaz bombaları atıldı. Ambulanslara direk hedef gözetilerek gaz fişekleriyle saldırıp camlarını kıran polisler vardı. Bulduğumuz yerin revir olduğunu, orada hasta insanlar olduğunu bilmiyor olamazlardı. Çünkü her yere yazmıştık üstelik de helikopterleri ve sivil polisleri aracılığıyla her şeyin yerini hem kaydedip hem de not ediyorlardı.

Sağlık Bakanlığı'nın, Gezi Parkı'ndaki revirde çalışanlara ne tür bir yaptırımını oldu?

Sağlık Bakanlığı'nın Gezi'de gönüllü çalışan hekimlerle ilgili soruşturma başlattığını öğrendik. Sağlık hizmetine ihtiyacı olan insanlara kim olursa olsun, acil durumlarda Kızılay'ın ve tabii ki Sağlık Bakanlığı'nın yardım götürmesi gerekirken soruşturma açmasını anlamak mümkün değil. Tıp etiğine, binlerce yılda oluşan tıp ahlakına rağmen Sağlık Bakanlığı'nın bırakın sağlık hizmeti götürmeyi, gönüllü sağlık hizmetini engellemeye çalışması herhalde dünya tarihinde eşi benzeri görülmedik bir tutum olsa gerek.

Soruşturma yapılamadı, çünkü TTB (Türk Tabipleri Birliği), Sağlık Bakanlığı'nın konuya ilişkin talebini geri çevirdi. Önümüzdeki günlerde ne tür saçma yaptırımların uygulamaya konulacağını tabii ki bilmiyoruz.

Revirlerin kapatıldığını biliyoruz, nasıl ve ne zaman kapatıldı?

15 Haziran'daki katıksız devlet şiddeti kendini revirleri önce gazlayıp sonra da yaralıları gözaltına almaya çalışarak zirveye ulaştı. Ardından, revirler kapatıldı. Ama insanlar yaralanmaya, hatta ölmeye devam ediyordu. Bir hekimin bu şiddete karşı çıkmaması sağlık hizmeti ihtiyacı olanların yanında olmaması mümkün değildir. Dolayısıyla revirler kapatıldıktan sonra bulunduğumuz her yerde ihtiyacı olanlara yardım etmeye devam ettik.

Sizin gözaltına alınmanız nasıl gerçekleşti?

İşin aslı, İstanbul'da sıkıyönetim ilan edildiğini bilmiyorduk. Geç anladık İstanbul da hukuksuz bir sıkıyönetim uygulanmakta olduğunu. Hem Gezi Parkı protestolarına destek olmak hem de profiterol yiyip Hazzopulo Pasajı'nda çay içip sohbet etmek için Beyoğlu'na gittik. Bulduğumuz yere polis gaz kapsülleriyle saldırınca biz de maskelerimizi takıp çaylarımızı içmeye devam ettik. Bir süre sonra etraftan imdat çığlıkları yükseldi. Yaralananlar, gazdan etkilenip nefes alma güçlüğü çeken insanlar vardı. Önce onlara yardımcı olduk. Ardından da insanların gönüllü olarak çevredeki ev ve iş yerlerinde oluşturdukları küçük revirlerde yardıma ihtiyacı olanlara yardım etme umuduyla bulunduğumuz yerden ayrıldık. Tarlabası Karakolu yakınlarında boş bir yolda polislerle karşılaştık. Yoldan geçmemize izin vermediler. Gaz maskelerimizi de görünce, doktor olduğumu söylediğim halde üçü hemşire biri avukat olan 4 kadınla birlikte beni de gözaltına aldılar.

Gözaltına alınırken neler oldu? Şiddet gördünüz mü?

Beni iki kolumdan tutup sürüklemeye çalışan polislerin yüzlerinde görülen, seslerine yansıyan öfke akıl alacak gibi değildi. Maskelerini açtıklarında gördüğüm kadarıyla günlerdir gaza maruz kalmaktan gözleri kıpkırmızı kızarmış, ciltleri gaz nedeniyle yanmıştı. Doktor olduğumu duymaları hiç hoşlarına gitmedi. Hepsi küçük bir Tayyip gibi konuşuyordu. Doktor olsanız burada ne işiniz var, dediler. "Bize faşist diyorsunuz, ben size faşistin ne olduğunu göstereceğim" deyip kollarımı kırmak ister gibi sıktılar. Sakin olmalarını söyledim, yere düşmem için defalarca çelme takmalarına rağmen direndim. Karakola yaklaşınca nedense kendine güvenleri daha da artmış olmalı ki, karakolun önünde toplanmış olan arkadaşlarının önünde kafamı park etmiş otobüse vurmaya çalıştılar. Ardından gene karakolun önündeki elektrik direğine kafamı çarpmaya çalıştılar. Son olarak da karakol duvarına yüzümü yapıştırmaya gayret ettiler. Ben isyan edip direnince biraz geri çekildiler. Karakol içindeki polislere teslim ettiler. Ne yaptıklarını sordum, çok Amerikan filmi seyrediyorsunuz herhalde bunu yapmaya hakkınız yok, dedim. Gaz maskeme ve gözlüğüme el koydular. Yarım yamalak aradılar. Sonra da karakol içindeki yemekhaneye beni götürdüler.

Karakolda polislerle konuştunuz mu, tavırları nasıldı?

Kendim için değil ama, benimle birlikte gözaltına alınan kadın arkadaşlarım için epeyce kaygılandım, hatta öfkelenim. Çünkü, karakolun kapısında toplanmış olan resmi-sivil polisler topluca ağza alınmayacak cinsiyetçi küfürlerle kadınları taciz ettiler. Polis yemekhanesinde benimle ilgilenen polise amirleriyle görüşmek istediğimi söyledim. Elindeki copu sallaya sallaya amir benim, ne istiyorsan bana söyle, dedi. Niçin bize kötü davrandıklarını sordum, hekim olduğumu 20 yılımı bu ülkenin insanlarına hizmet etmekle geçirdiğimi anlattım. Tanışmak istediğimi söyledim. Amir olduğunu söyleyen polis, adını söyledi, soyadını söylemek istemedi. Onu şikayet etmemden korkuyormuş. Günlerdir uyumadıklarını, eve gitmediklerini, doğru dürüst yemek yiyemediklerini anlattı. Kendisinin de bildiği gibi, hükümetle göstericilerin iki kez anlaşmaya vardığını, her ikisinde de hükümetin bu anlaşmayı bozup haksız ve kabul edilemez bir şiddetle insanları tahrik ettiğini söylediğimde, polisler; "Evet, ama, kem küm." dediler.

Sonradan öğrendim ki, karakollarda kamera varmış, polislerin öyle kolay konuşması mümkün değilmiş. Onları bu kötü koşullarda çalıştırmanın mevcut hükümet olduğunu bu olup biteni sorumlusunun göstericiler olmadığını söylediğimde, sessizce beni dinlediler. Yüzlerindeki ifadeden daha önce bu konuyu hiç düşünmediklerini hissettim.

Polisin bu durumda bu kadar kontrolsüz şiddet uygulamasının sebebi ne sizce?

Bence, polisin insan haklarına aykırı koşullarda çalıştırılması tesadüfen yapılmış bir uygulama değil. Hükümet ve bu tür toplumsal olayları yönetmek konusunda uzman kişiler polis teşkilatının hiçbir şeyi düşünemeyecek kadar yorgun, bitkin ve öfkeli olmasını istiyorlar. Böylece, öfkeleri artacak, barışçı yöntemlerle mücadele eden göstericilere bile akıl dışı bir şiddetle saldırabilecekler. Niyet bu değilse bile, sonuç tamamen bu şekilde... Polisler işverenlerinin hükümet olduğunu unutmuş gözüküyorlar, günlerdir onları insanlık dışı koşullarda çalıştırmanın hükümet olduğunu duyunca bile kabul etmekte güçlük çekiyorlar. Karokoldan bırakıldıktan önce kadın arkadaşların bırakıldıklarını kontrol ettim ardından da karakola geri döndüm benimle konuşan polise teşekkür ettim. İktidara gelirse tüm polislerin çalışma koşullarını düzeltereğimizi söyledim. Bu cümleyi duyunca çok şaşırıldılar Polislerle nasıl diyalog kuracağız, nasıl bir araya gelinecek?

Takip ettiğim kadarıyla polis amirleri polisleri göstericilerle konuşmasını yasaklamışlar. Oysa kurulan diyalogların şiddeti azalttığını bizzat kişisel gözlemlerimde tüm eylemler sırasında şahitlik ettim. Ancak, polis teşkilatının temel insan hakları ile özellikle de gösteri hürriyetiyle ilgili ciddi bir eğitim eksiklikleri olduğu anlaşılıyor. Gerçi, ülkemizin başbakanının da bu konuda cehalet içinde olduğunu düşünürsek, gencecik polislerden daha fazlasını beklemek mümkün olur mu bilmiyorum. Bana kalırsa, görüşülen her yerde polisle diyalog kurmakla özellikle de üniformaları ve silahları yokken fayda var. Polis teşkilatı mensupları profesyonel bir meslek sahibi olduklarını unutup şu ya da bu iktidar odağının militanı olarak eğitilip sokağa salınırsa toplumsal barışın sağlanması mümkün değil. Gerçek bir barış toplumunda polisin, polis üniformasının ve silahlarının toplum içinde görünür olması bile kabul edilebilir değildir.

15 gün boyunca Gezi'de ve Taksim'de polis yoktu, güvenlik nasıl sağlandı?

Taksim'in ve Gezi Parkı'nın polis kontrolünde olduğu zamanlarda çeşitli adi suçlarla birlikte her gün onlarca taciz vakası yaşanır. Polisin Taksim'de olmadığı 15 gün boyunca yüz binlerce insanı defalarca ağırlayan Taksim ve Gezi Parkı'nda bir tane bile adi suç ya da tacize rastlanmadı. Bu da göstermektedir ki güvenlik polisle sağlanmıyor. Ayrıca, bu süreçte zorunlu olarak yayalaştırılan Taksim bölgesinde yine yüz binlerce insan hiçbir trafik sıkıntısı çekmeden ulaştı. Demek ki trafik sorununun çözümü de Taksim'in yayalaştırılmasından geçiyor.

Peki, bu deneyimle ilgili sizin çıkarımınız nedir? Son söz olarak ne söyleyebilirsiniz?

Gezi Parkı deneyimi, birçok deneyimiyle nasıl bir toplum istiyoruz, nasıl bir şehirde yaşamak istiyoruz sorularını yanıtlayan muhteşem bir deneyim oldu. Bu daha başlangıç, mücadeleye devam.

Röportaj: Büşra Akman – Yeşil Gazete

Türk Tabipleri Birliği

— Turkish Medical Association —

İnsanlık ve Hekimlik! / Humanity and Medicine!

<http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/insanlik-3885.html>

21 HAZİRAN 2013

Türk Tabipleri Birliği Gezi Parkı olayları, süreçte yaşananlar, Başbakan ve Sağlık Bakanı'nın hekimlere ve hekim örgütü TTB'ye yönelik baskı ve söylemleri üzerine bir basın açıklaması yaptı.

21.06.2013

BASIN AÇIKLAMASI

İnsanlık ve Hekimlik!

Bütün Yöneticilerden

Bekledik,

Gezi Parkı'ndaki barışçıl bir eyleme duyarlı olunmasını...

Uygulanan şiddete rağmen sabırla, kararlılıkla barışçıl tutuma sahip çıkanlara saygı duyulmasını...

En temel insani taleplere şiddetle ve şiddet diliyle verilen yanıtı karşı sokaklara çıkan yurttaşlarımıza dokunulmamasını...

Bekledik,

Sağlık Bakanı'nın, meşru taleplerini ileten insanlarımıza, yaralılara ilk yardım yapılan yerlere, hastanelere, sığınan otellere, minicik bebeklerin uyuduğu odalara, yaşlılara, hastalara, çocuklara "kimyasal gaz atılmaz, derhal durdurulsun" demesini...

Bekledik,

Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, Mustafa Sarı, Ethem Sarısülük'ün hayatlarını kaybetmesinden üzüntü duyduklarını açıklamalarını,
59 ağır yaralıya, gözünü kaybeden 11 kişiye, yaralanan binlerce insana geçmiş olsun demelerini...

Bekledik,

Eylemde, sokakta gaz şiddetine maruz kalana, evinde, işyerinde atılan gaz bombaları nedeniyle nefessiz kalana, ayırsız herkese, fişlemeden, ayrı yerlere kaydetmeden yalnızca insan oldukları için "sağlık hizmeti vermek güvencemiz altındadır" demelerini...

Bekledik,

Gazdan nefessiz kalan, nöbet geçiren, kafatası kırılan, gözünü kaybeden, yaralanan insanlara acil yardım için koşan hekimlere, tıp öğrencilerine, insanlık ahlakını hatırlayıp "sağlıkçılara savaşta bile dokunulmaz" denilmesini...

Herşeye rağmen beklemiyorduk;

Özgürlük, eşitlik, onuruna saygı isteyen milyonlarca insana günlerce böylesine ölçsüz bir şiddet uygulanmasını,

Hukuksuzluğa karşı çıkan avukatların adliyede şiddet kullanılarak topluca gözaltına alınmasını, İnsanlara acil yardımda bulunan hekimlere, öğrencilere, sağlıkçılara suç işliyorsunuz denilmesini, Türk Tabipleri Birliği'ne, İstanbul, İzmir, Ankara Tabip Odalarına, yaralılara, acil vakalara yardım etmek için Sağlık Bakanlığı'ndan neden izin almadın diye yazılar yazılmasını,

Sağlık yardımı veren hekimlerin, öğrencilerin, sağlıkçıların, sağlık yardımı alan kişilerin isimlerinin istenmesini,

Hekimlerin, sağlıkçıların gözaltına alınmasını,

Başbakanın, toplumu ikiye bölüp bir bölümünü diğerine karşı tehdit aracı olarak kullanmaya kalkışmasını,

Türk Tabipleri Birliği'ni, hekimleri hedef göstererek hakaret etmesini,

Evrensel hukukta, Uluslararası sözleşmelerde hak olan eylemlerini suç olarak tarif etmesini,

Bilmiyorduk...

Böylesine barışçıl, muzip, kararlı, inatçı, onurlu, özgürlük ve eşitlik için asi, kendini kardeşinin yerine koyan gençlerimizin, gençleşen insanlarımızın bu kadar çok olduğunu, gittikçe çoğaldığını,

Bilmiyorduk,

Haklı, barışçıl isteklerine şiddetle karşılık verilen yurttaşlarımızın yardımına gencecik hekimlerin, sağlıkçıların, öğrencilerimizin bu kadar hızlı ve bu kadar çok sayıda koşacaklarını,

Bilmiyorduk,

"Hekimler yalnızca menfaatçidir, çıkarlarını düşünür" söylemlerine yıllarca maruz kaldıktan sonra, halkımızın, "onların hiçbir çıkarı hastalarının iyiliğinden önde değildir bilmiyor musunuz?" diyerek bizi böylesine sıcaık sahipleneceklerini,

Bilmiyorduk,

Dünya Hekimlerinin bu kadar hızla, dayanışma duygularıyla yanımıza koşacaklarını, hekimlik değerlerini hatırlatarak, Başbakana, yaptığımız çağrılarını onların da yapacağını,

Artık biliyoruz...

Hatırladık,

İnsanlığın her şeyden önce vicdan, dayanışma, kardeşlik demek olduğunu,

Baskıya, şiddete karşı özgürlüğe, eşitliğe, insana, insan onuruna, sahip çıkanların haklılığının üstünün asla örtülemeyeceğini,

Hekimlik değerlerinin insanlık değerlerinin kalbinden çıktığını ve oradan koparılamayacağını...

Son 20-25 günde bütün bu yaşadıklarımızın üzerine Başbakan'ın Türk Tabipleri Birliği'ni de hedef gösteren açıklamaları artık bizi hiç üzmüyor. Yine Başbakan'ın kürtaj, sezaryen üzerinden gerçeklikten kopuk, hekimleri hedef gösteren açıklamalarını da normal karşılıyoruz. Öfkesini,

şaşkınlığını anlıyoruz. Tek endişemiz hep birlikte üzerine titrediğimiz bu topraklardaki aydınlık, barış içerisinde, özgür, eşit geleceğimizi geciktirebilecek olmasıdır.

Bir kez daha ilan ediyoruz: Türk Tabipleri Birliği olarak hem hekimlerin hem de bu süreçte yer alanların her daim arkalarında/önlerinde/yanlarında/içlerinde yer alacağız.

Ve ekliyoruz: Başbakan kusura bakmasın; Türkiye’de hekimler hiçbir zaman “benim polisim” dediği gibi “Başbakan’ın hekimi” olmayı kabul etmeyeceklerdir. Her zaman evrensel insanlık değerlerine bağlı olarak bize gereksinimi olan bütün insanların (Başbakanlar da dahil) ayrımsız yanında bulunacak, Onların hekimi olacaklardır.

Gaz, tazyikli su sıkınların, şiddet uygulayanların Başbakan’ı varsa TTB’nin de dayanışma içerisinde yer alacağı insanlık var.

Türk Tabipleri Birliği

Merkez Konseyi

<http://www.hurriyet.com.tr/saglik/23336094.asp>

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu Cenevre BM Asamblesinde konuştu.

Dünya 66. Sağlık Asamblesinde konuşan Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu Türkiye'nin son yıllarda sağlık alanında yaptığı birçok atılımı anlattıktan sonra bazı konularda istenilen gelişimleri yapamadıklarını dile getirdi.

Konuşmasına Oklahoma'da yaşanan kasırga felaketi nedeni ile Amerika Birleşik Devletleri'ne geçmiş olsun dilekeleriyle başlayan Müezzinoğlu

2000 yılında Birleşmiş Milletler tarafından ortaya konan Bin Yıl Kalkınma Hedeflerine büyük ölçüde ulaşılmış olmasından duyduğu mutluluğu da dile getirdi. Müezzinoğlu konuşmasına şöyle devam etti:

"ÖLÜMLERİ YETERİNCE AZALTAMADIK"

“Evet, hakikaten yapılan çok iş var... Bin Yıl Kalkınma Hedefi alanındaki göstergelerden aşırı yoksulluk, iyileştirilmiş su kaynaklarına erişim, okullaşma, bulaşıcı hastalıklar konularında kayda değer ilerlemeler sağladık. Ancak; sanitasyon ve sağlıklı içme suyuna erişim alanlarında belirlediğimiz hedeflere henüz ulaşamadık. Anne ve çocuk ölümlerini henüz yeterince azaltamadık. Tedavi edilebilir pnömoni, ishal ve sıtma, tüberküloz, aşı eksikliği gibi önlenabilir nedenler ile hala kayıplarımız olmakta.

Farklı bir alan olmakla birlikte üstesinden gelmek için yine ortak çaba gösterdiğimiz çocuk felci konusunda da henüz işimiz bitmedi. Türkiye olarak çocuk felcinin eradikasyonu için üzerimize düşen her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu ve çocuk felcini sona erdirecek son hamle stratejik planını desteklediğimizi şimdiden ifade etmek isterim.”

2015 Sonrası Kalkınma Gündeminde de sağlığın yer alacağını belirten Müezzinoğlu “Çünkü yapılması gereken daha çok iş var. Kalkınma gündemi planlanırken, gelişmekte olan dünyanın sürekli değişen ihtiyaçları ve Bin Yıl Kalkınma Hedeflerinden alınan dersler dikkate alınmalıdır. Eğitim ve Sağlık, kalkınma gündeminin ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir” dedi. Müezzinoğlu konuşmasını şöyle sürdürdü:

"ZAYIF SİSTEMİN KURBANLARI FAKİRLERDİR"

"Bulaşıcı Hastalıkların yayılmaya devam etme riski ve Bulaşıcı Olmayan Hastalıklardaki artış, bunun yanında devam eden uyuşturucu madde bağımlılığı, alkol ve tütün kullanımı ve bunların ortaya çıkardığı sorunlar, sadece insanların sağlık hizmeti alma ihtiyacını artırmakla kalmayıp, aynı zamanda sağlık sistemleri üzerine de büyük bir yük getirmektedir. Bunun için hükümetler olarak vatandaşlarımızı finansal risklerden koruyacak, erişilebilir, hakkaniyetli bir sağlık hizmeti sunumuna yönelik politikalar üretmemiz gerekmektedir. Doğrusunu söylemek gerekirse bunu sağlamak ancak koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti ve finansal korumayı da içine alan, Sağlıkta Evrensel Kapsayıcılık ile mümkün olacaktır. Uluslararası toplum olarak biz, el ele verip toplumun sağlık ihtiyaçlarını karşılamak için ciddi finansal sorunlar yaşamasına ve bu sebepten fakirlik sınırının altına itilmesine engel olacak çözümler üretmeliyiz. Şunu unutmamak gerekir ki zayıf sağlık sistemlerinin gerçek kurbanları, sağlığa erişim imkânı bulamayan yoksullar olmaktadır. Hükümetler olarak bizim temel hedefimiz öncelikle eşitsizlikleri ortadan kaldırarak risk altındaki dezavantajlı grupların sağlığa erişimini sağlamak yani sosyal ulaşılabilirliği gerçekleştirmek olmalıdır. Sağlık sistemi inşa edilirken sağlıklı bir toplumun temel taşları olan anne ve çocuk sağlığının güçlendirilmesine ise özel önem vermeye devan etmeliyiz.

"SAĞLIĞA ERİŞİMİN ÖNÜNDEKİ ENGELLERİ KALDIRDIK"

Biz, ülkemizde son on yılda gerçek anlamda bunu gerçekleştirmeye çalıştık. Sağlığa erişimin önündeki engelleri kaldırdık. Tüm vatandaşlarımızı finansal risklerden koruyarak en geniş teminat paketi ile Türkiye'de Sağlıkta Evrensel Kapsayıcılık oranını %98'in üzerine çıkarttık. Bunu sadece kendi vatandaşlarımız için değil, ülkelerindeki baskı ve zulümden kaçıp Türkiye'ye sığınan yüz binlerce Suriyeli misafirlerimiz için de sağlamaya devam ediyoruz."

Müezzinoğlu konuşmasını şu cümlelerle tamamladı: "Doğal afetleri bir tarafa bırakırsak, insan eliyle oluşturulan zulüm ve felaketlerin, insanları en temel haklarından olan sağlık hizmetine ulaşım ve insani yardımdan yoksun bırakmasının önüne geçmeliyiz.

Sağlıkta Evrensel Kapsayıcılıktan, en temel insan haklarından biri olan sağlığa erişim hakkının bireylere sağlanması hedefinden asla vazgeçmemeliyiz. Ülkemin gerek ulusal, gerek sınır ötesi alanda sunmakta olduğu sağlık hizmetleri hepimizin malumudur. Ancak bu hizmetlerin kendisinden yardım bekleyen insanlara tek başına sunulmasının yeterli olacağını düşünmek elbette doğru değildir.

Bu noktada ülkemiz yıllardır yüksek sesten dillendirmiş olduğu çağrısını yinelemekte ve Birleşmiş Milletler genelinde Dünya Sağlık Örgütü ve diğer uluslararası aktörleri olanları uzaktan izlemek yerine ellerini biraz da taşın altına koymaya davet etmektedir."

<http://www.aksam.com.tr/siyaset/>

Alkol yasakları neler getiriyor? İşte o maddeler

24 Mayıs 2013 Cuma - 00:20 - Aksam.com.tr

Sağlık Bakanı Müezzinoğlu: Türkiye’de kişi başına içki tüketimi 1.5 litre

Torba yasa Meclis'te... AK Parti'nin son dakika önerleriyle alkole yeni yasaklar geldi... Alkol 22.00-06.00 arası perakende olarak satılamayacak. Peki alkol yasakları neler getiriyor?

Ebru TOKTAR ÇEKİÇ / ANKARA

Gece saat 22.00'den sonra sekiz saat boyunca sabah 06.00'ye kadar perakende içki satışı söz konusu olmayacak. Yasağa uymayan büfe ve marketlere 20 bir türk lirasından 100 bin Türk lirasına kadar idari para cezası kesilecek. O saatte içki içmek isteyen, evinde alkollü içecek yoksa bar ya restoranlara gitmek zorunda kalacak.

AK Parti, bu düzenlemeyi İsrail'in 15 gün önce kabul ettiği yasadan örnek aldı.

AK Parti, televizyon, dizi, film ve müzik kliplerinde içki görüntüsünü de yasakladı. Alkol görüntüleri buzlanacak. Alkol yasağını RTÜK denetleyip, idari para cezası verecek.

18 yaşından küçüklere içki sunumu yapan ve satanlara 1 yıl hapis cezası verilecek.

Ambalajının üzerinde içkinin zararlarına yönelik uyarı yazısı koymayan firmaların tüm ürünlerine el konularak, mülkiyeti kamuya geçecek.

AK Parti önceki gece yarısı verdiği önergeleri TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda yumuşattığı alkol tüketim ve satış yasağını genişletti. Buna göre, gece saat 22.00'den sabah 06.00'ye kadar sekiz saat boyunca perakende içk satışı yapılamayacak. O saatte içki içmek isteyen vatandaş, evinde alkollü içecek yoksa alkol satış ruhsatı olan bar, restoran ve gece kulüplerine gitmek zorunda kalacak. Ayrıca, televizyon, dizi, film ve müzik kliplerinde içkiyi teşvik edecek görüntü yayımlanmayacak. Yasağı RTÜK denetleyecek ve uymayanlara idari para cezası verecek. 18 yaşından küçüklere içki sunumu yapan ve satanlara 1 yıl hapis cezası verilecek. Ambalajının üzerinde içkinin zararlarına yönelik uyarı yazısı koymayan firmaların tüm ürünlerine Tütün ve Alkol Piyasasını Düzenleme Kurumu kararı ile el konularak, mülkiyeti kamuya geçecek.

Alkol satış, tüketim ve reklamına sınırlama getiren torba kanun, TBMM Genel Kurulu'nda 16 saat süren ve sabah 07.00'ye kadar süren tartışmaların ardından kabul edildi. Muhalefetin sert tepki gösterdiği alkol yasağının kapsamı AK Parti'nin gece yarısı önergeleriyle genişletildi. Tütün ve Alkol Piyasasını Düzenleme Kurumu'na süper yetkiler getirildi. AK Partili Nurettin Canikli teklifin fikir babası Cevdet Erdöl ve diğer vekillerin verdiği önergeleri ile alkol satış, tüketim ve pazarlamasını sınırlayan teklife şu hükümler eklendi:

-Alkollü içkiler, 22.00 ve 06.00 arasında marketlerde ve büfelerde perakende olarak satılamayacak. Yasağa uymayan büfe ve marketlere 20 bin Türk lirasından 100 bin Türk lirasına kadar idari para cezası kesilecek.

KLİPTE ALKOL ÖZENDİRENE 200 BİN LİRAYA KADAR CEZA

Televizyonlarda yayınlanan dizi, film ve müzik kliplerinde alkollü içkileri özendirici görüntülere yer verilmeyecek. Bu yasağa uymayanlara RTÜK tarafından 5 bin Türk lirasından 200 bin Türk lirasına kadar ceza kesilecek.

18 YAŞIN ALTINA İÇKİ VERENE 1 YIL HAPİS CEZASI

Genel Kurul'da yapılan değişiklik çerçevesinde, 18 yaşını doldurmayan kişilere içki sunumu yapan ve satan kişilere "sağlık için tehlikeli madde temininden" 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezasının yanı sıra 10 bin Türk lirasından 500 bin Türk lirasına kadar idari para cezası kesilecek.

UYARI YAZISI KOYMAYANIN MALI KAMUYA GEÇECEK

Genel Kurul'da verilen diğer önerge ile Türkiye'de üretilen veya ithal edilen alkollü içkilerin ambalajına, içkinin zararlarını belirten Türkçe yazılı uyarı mesajı, resim, şekil veya grafik konulacak. Uyarı mesajını taşımayan alkollü içkiler satılamayacak. Uyarı mesajının şekli, boyutu ve içeriğine Sağlık Bakanlığı'nın görüşü alınarak Tütün ve Alkol Piyasasını Düzenleme Kurumu karar verecek.

Bu yasağa uymayanların ürünlerine el konularak, mülkiyeti kamuya geçecek. Bu kararı vermeye Tütün ve Alkol Piyasasını Düzenleme Kurumu yetkili olacak.

ÇİÇEK PASAJI KAPSAM DIŞI

Alkol satış ruhsatı olan tesisler ile market ve büfelerin, örgün eğitim kurumları ve dershaneler, öğrenci yurtları ve ibadethaneler ile arasında en az 100 metre mesafe bulunması şartı aranacak. Turizm belgeli işletmelerde bu koşul aranmayacak. Ruhsat satış iznini bu yasadan önce alanlar, kapsam dışı olacak.

Ayrıca taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapılarda düzenlenecek süreli etkinliklerde de içki sunumu Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'nun izin vermesi koşuluyla mümkün olacak.

İstanbul'da Çiçek Pasajı, Asmalı Mescit ve Nevizade başta olmak üzere Ankara'da Sakarya Caddesi'ndeki işletmelerin ruhsatları geçerliliğini koruyacak.

İÇKİ RUHSATI DEVRİNDE BİRİNCİ DERECE AKRABAYA SERBESTİ

-Alkol satış ruhsatı olan işletme sahipleri, işletmelerini birinci ve ikinci derece kan bağı olan akrabalarına devrederse ruhsat geçerli olacak.

-Perakende alkollü içki satışı yapılan işyerlerindeki alkollü içkilerin bulunduğu ve üzerlerinde alkollü içkilerin marka, amblem ve logosu bulunan mevcut soğutucular, işyerlerinin kapalı bölümlerinde bulunması kaydıyla, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle kullanılabilir.

ALKOL ÜFLEME CİHAZINI REDDEDENE SADECE PARA CEZASI

Genel Kurul'da verilen önerge ile alkol üfleme cihazını reddedenlerin, 1 promil (Halk arasında 100 promil olarak biliniyor) alkollü kabul edilerek, 2 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmasını öngören düzenlemeden vazgeçildi. Konunun hukuki açıdan problemlere yol açacağı gerekçesiyle, teknik cihazı reddedenlere sadece idari para cezası verilmesi kararlaştırıldı.

1 PROMİL VE ÜZERİNE 2 YILA KADAR HAPİS CEZASI

-Alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülere 700 TL idari para cezası verilecek ve sürücü belgesi 6 ay süreyle geri alınacak. 1 promil üzerinde alkollü içki aldığı tespit edilen sürücülere, Türk Ceza Kanunu'na göre 2 yıla kadar hapis cezası verilecek.

-5 yıl içinde sürücü belgeleri ikinci defa geri alınanlar, sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine; üç veya üçten fazla geri alınan sürücüler ise psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulacak. 877 TL idari para cezası uygulanacak ve sürücü belgelerine 2 yıl el konulacak. Aynı suç üçüncü kez işlenirse bu kez 1407 lira idari para cezası uygulanırken ehliyeti de beş yıl boyunca geri alınacak.

Narkotik veya psikotrop madde kullanan sürücüler, TCK'ya göre iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılabilir.

"SÜRÜCÜ, KENDİ ARACINDA SİGARA İÇEMEYECEK"

Yasa teklifinde, sigara yasağının kapsamını genişleten düzenlemelere komisyonunda dokunulmadı. Buna göre, sigara ve diğer tütün ürünlerinin, özel araçların sürücü koltuklarında içilmesi yasak olacak. Her türlü nargile ve sigaraların bitkisel ve bitkisel olmayan türleri de yasak kapsamında olacak.

Alkollü içkilerin her ne surette olursa olsun reklamı ve tüketicilere yönelik tanıtımı yapılamayacak. Alkollü içkilere dönük uluslararası tanıtım fuarları bu kapsamda olmayacak. Alkollü içkileri üreten,

ithal eden ve pazarlayanlar, her ne surette olursa olsun hiçbir etkinliğe ürünlerinin marka, amblem ya da işaretlerini kullanamayacak.

- BARDAN ÇIKAN ELİNDE ŞİŞE İLE DIŞARDA İÇKİ İÇEMEYECEK

-Alkollü içki sadece bar ya da restoran dışında içilmeyecek. CHP'li Aydın Ayaydın, "İçki satılan barlarda veya restoranlarda içki içebilirsiniz. Ama bardağı eline alıp sokağa çıkamazsınız" diye konuştu.

- Açık alkollü içki satışı yapmaya ilişkin izin belgesi olan restoran, kafe ve barlarda servis amaçlı materyallerde marka, amblem ve logo kullanılabilir. Mönüde içki reklamı yazabilecek.

TESİS DIŞINDA ALKOL TÜKETİMİ YASAK

-Alkollü içkiler sunum izni verilen yerlerde açık olarak tüketilebilecek ve bu yerlerde tesis sınırları dışında tüketilmek üzere alkollü içki satışı yapılamayacak.

AMBALAJA UYARI

- Alkollü içki ambalajlarına uyarı konulacak. İhraç amaçlı üretilenler hariç olmak üzere; Türkiye'de üretilen veya ithal edilen alkollü içkilerin ambalajları üzerine, zararlarını belirten Türkçe yazılı uyarı mesajları konulacak. Uyarı mesajları resim, şekil veya grafik biçimlerinde de olabilecek. Uyarı mesajlarını taşımayan alkollü içkiler satılamayacak. Uyarı mesajlarının şekli, boyutu ve içeriği; Sağlık Bakanlığı'nın uygun görüşü alınarak Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'nca belirlenecek.

MARKETTE KAPALI BÖLÜM

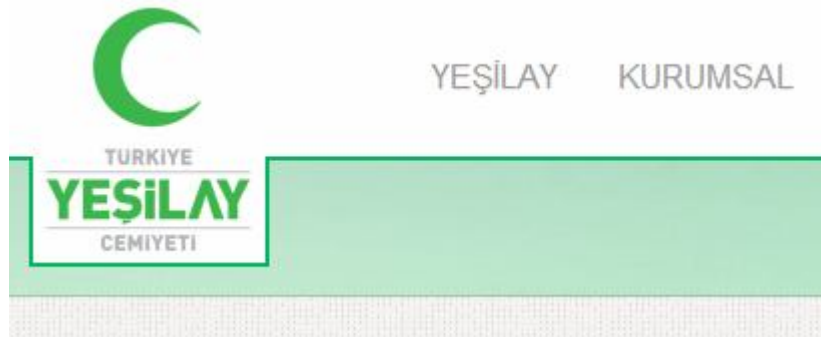
-Alkollü içkiler, marketlerde kapatılmış alanda satılacak.

NAMAZ TARTIŞMASI

CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, teklifin ilk halinde olan ve komisyonda düzeltilen katı hükümlerin Genel Kurul'da önergelerle yeniden getirildiğini söyledi.

BDP Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan, perakende satışın 22.00 ile 06.00 saatleri arasında yasaklanması önergesiyle ilgili, "Akşam namazında yasak, sabah namazında serbest" diye konuştu.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Lütfi Elvan, "Özellikle yatsı namazı ve sabah namazı şeklinde yaklaşımda bulunmak beni çok üzdü. Saat uygulaması hemen hemen dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinde var. İsveç'te hafta içinde 19.00'dan sonra, Cumartesi günleri 15.00'den sonra, Pazar günleri 24 saat yasak. İskandinav ülkelerinin tamamında saat yasağı var" görüşünü savundu.

<http://www.yesilay.org.tr/tr/haber/item/232-alkol-yasasi-duzenlemesi-bir-halk-sagligi-sorunudur.html>

Alkol düzenlemeleri halk sağlığının gereğidir

10 Haz 2013

Kategori: Güncel

Alkol düzenlemesine ilişkin 6487 sayılı yasa 24 Mayıs'ta TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek, 28 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün onayına sunuldu. Anayasa gereği 15 gün inceleme süresi bulunan, Cumhurbaşkanı Gül'ün 11 Haziran'a kadar yasayla ilgili kararını vermesi bekleniyor.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen 6487 sayılı yasa ile ilgili, Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanı Prof. Dr. M. İhsan Karaman'ın açıklamaları şöyle:

Alkol kullanımı, dünyanın öncelikli ilk üç halk sağlığı probleminden biridir. Küresel olarak, alkol önlenebilir ölüm ve yaralanmaların üçüncü temel nedenidir. Bağımlılık yapıcı olmasından ayrı olarak, alkol, sindirim sistemi hastalıkları, kanser, kalp ve damar hastalıkları, bağımsızlık bozuklukları, akciğer hastalıkları, iskelet ve kas hastalıkları, üreme bozuklukları, düşük kilolu doğum riskini de kapsayan 60 değişik çeşit hastalığın ve durumun, yaralanmaların, zihinsel ve davranışsal bozuklukların nedeni olarak bilinen bir halk sağlığı sorunudur.

Alkol, bulaşıcı olmayan hastalıklar için risk faktörü olmasının yanı sıra, HIV/AIDS, tüberküloz, pnömoni gibi bulaşıcı hastalıkların yayılma riskinin artmasının da önemli bir nedenidir. Bununla birlikte alkol, cinayet ve intiharı da kapsayan her türlü kasıtlı ve kasıtsız yaralanma ve ölüm, sokaktaki şiddet, aile içi şiddet olayları, kazalar için de artırıcı bir nedendir.

Alkol reklamları özellikle gençleri hedef almakta

Alkol endüstrisinin özellikle gençlere yönelik pazarlama yaptığına ve bunun için sportif ve sanatsal mecraları yoğun bir şekilde kullanarak gençleri alkol kullanımına özendirdiğine dair önemli kanıtlar bulunmaktadır. Alkol reklamları yaşı tutmayan gençleri hedef almakta; televizyon, müzik ve diğer sponsorlukların da gençlerin içkiye başlamasında ve içki tüketiminin artmasında önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Alkol deneyimi olmayan adölesanlar alkol'ün zararlı etkilerine karşı daha savunmasız, dolayısıyla daha büyük risk altındadırlar. Ergenlik döneminde alınan alkol miktarıyla doğru orantılı olarak ergenin yetişkin hayatında alkol bağımlısı olma ihtimali ve mental problemler, eğitimde başarısızlık, suça eğilim, alkole bağlı sağlık problemleri yaşama ihtimali artar. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan 2008 sağlık araştırma raporu ve 2010 sağlık araştırma raporu verilerini karşılaştırıldığımızda 10 yaş altı ve 14 yaş altı çocuklarda ilk kez alkol kullanma oranının artma eğiliminde olduğunu görmekteyiz. Bu bakımdan, ülkemizde alkölü ilk deneme yaşının giderek düştüğü ve gençlerin daha fazla riskli alkol kullanma davranışları gösterdiklerine dair ciddi kanıtlar mevcuttur.

BM Dünya Sağlık Örgütü düzenlemeleri tüm ülkeler için gerekli görmekte

Alkol, uluslararası denetim altındaki diğer maddelere benzer bir şekilde bağımlılık yapıcı bir maddedir. Bu nedenle alkol sıradan bir ürün olarak kabul edilmemekte, artık tüm dünyada bağımlılık yapıcı ve zararlı madde statüsünde ele alınmakta ve alkol tüketimine yönelik her geçen gün yeni sınırlandırmalar getirilmektedir. 1960 Tarihli BM Ekonomik, Sosyal Ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi; Bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi ve kontrolüne dair 2010 tarihli BM Genel Kurulu Kararı; 2010 tarihli BM Dünya Sağlık Örgütü Asamblesinin kabul etmiş olduğu Zararlı Alkol Kullanımını

Azaltmaya Yönelik Küresel Strateji Belgesi gibi ülkemizin de taraf olduğu temel uluslararası metinler çocukların ve gençlerin alkolün zararlarından korunmasına yönelik hükümler içermektedir. Aynı zamanda Anayasamızın 58. Maddesi de gençlerin alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korunmasına yönelik açık bir hüküm ihtiva etmektedir.

Uluslararası seviyede en önemli sağlık teşkilatı olan Birleşmiş Milletlere bağlı Dünya Sağlık Örgütü alkollü içkilere ulaşılabilirliğin azaltılmasını, alkolün sıradan bir ürün olarak ele alınmayıp satış ve pazarlamasının sağlık ve halk sağlığı kriterleri açısından düzenlenmesini, reklam ve promosyonların sınırlandırılmasını, alkollü araç kullanımı gibi halkın güvenliğini tehdit eden alanlarda etkili sınırlandırmalara gidilmesi gibi uygulamaların hayata geçirilmesini tüm üye ülkeler için gerekli görmektedir.

Dünyadaki uygulamalar yapılan düzenlemelerin çok üzerinde

Bu çerçevede başta ABD olmak üzere Norveç, İsveç, Fransa, İzlanda, İngiltere gibi ülkelerde söz konusu uluslararası kriterlere bağlı olarak yapılan alkolün yaş, mekan ve zaman sınırlandırmalarının Türkiye’de henüz yasallaşmakta olan sınırlandırmaların çok üzerinde olduğu bilinmektedir.

Yasal düzenlemeler konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan Türkiye kamuoyunda, alkolle ilgili düzenlemeler kişisel özgürlük ve hayat stiline müdahale olarak algılanmış ve endişelere neden olmuştur. Alkol endüstrisinin, bu tür yasal düzenlemeler karşısında bilgi kirliliği yaratarak ve bilimsel verileri çarpıtarak konuyu halk sağlığı tartışmasının dışına çıkarttığına inanıyoruz.

Herkesi duyarlı davranmaya davet ediyoruz

Türkiye Yeşilay Cemiyeti olarak, sivil topluma ve ülkemizdeki duyarlılık sahibi tüm kesimlere, sağlık ve halk sağlığı alanında çalışmalar yapan tüm kurum ve kuruluşlara Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen 6487 sayılı yasanın, ülkemizin sağlığı ve geleceği açısından önemli olduğunu hatırlatıyor, halk sağlığını ilgilendiren bu yasal düzenlemenin gündelik siyasi tartışmaların bir parçası yapılmaması gerektiğine inanıyoruz.

http://www.radikal.com.tr/turkiye/cumhurbaskani_gul_alkol_yasaklarini_onayladi-1137058

Cumhurbaşkanı Gül alkol yasaklarını onayladı

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, alkol satışına düzenlemeler getiren kanun tasarısını onayladı.

Radikal.com.tr - Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, alkol satışı ve tanıtımı konusunda düzenlemeler getiren ve kamuoyunda 'alkol yasakları' olarak bilinen kanun tasarısını onayladı.

Gül, Taksim Gezi Parkı'ndaki eylemcilerin tepkilerinin nedenlerinden biri olan alkol düzenlemesinin de yer aldığı yasaya, inceleme süresinin bitimine bir gün kala onay verdi.

Alkol düzenlemesinin de yer aldığı 6487 sayılı Yasa 24 Mayıs'ta TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Yasa 28 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün onayı için Köşk'e gönderildi. Yasada, alkollü içkilerin her ne surette olursa olsun reklamı ve tüketicilere yönelik tanıtımı yapılamaması, televizyonlarda yayınlanan dizi, film ve müzik kliplerinde alkollü içkinin özendirici görüntülerine yer verilmemesi, alkollü içkilerin, 22.00 ile 06.00 saatleri arasında perakende satılmaması gibi hükümler tepkilere neden oldu. Tepkiler üzerine Hükümet üyelerinden gelen açıklamalar ise gerginliği artırdı. Bunun üzerine yasa ile ilgili gözler Köşk'e çevrilmişti. Cumhurbaşkanı Gül, 29 Mayıs'ta Türkmenis'tan konuyla ilgili sorular üzerine "Bakıp inceleyeceğiz tabii. Ama alkol yasağı falan diyorlar. Yasak değil ortadaki. Alkol satışının düzenlenmesiyle ilgili yeni kurallar ortaya konuluyor. Bu tür kurallar, ABD'de, Avrupa'da birçok ülkede olan düzenlemeler" demişti. Gül'ün bu açıklaması yasayı onaylayacağını sinyali olarak yorumlanmıştı. Ancak alkol düzenlemesinin tüm ülkeye yayılan Gezi Parkı gösterilerinde dile getirilen tepkiler arasında yer alması ve başta TESK olmak üzere bazı sivil toplum örgütlerinin kendisine de iletmiş bazı ekonomik kaygılar üzerine Cumhurbaşkanı Gül'ün, hukukçularından bu unsurları da dikkate alarak inceleme yapmalarını istediği ifade edilmişti. Anayasa uyarınca yasaları 15 gün inceleme süresi bulunan Cumhurbaşkanı Gül, bu sürenin bitimine bir gün kala tartışmalı yasayı onayladı.

Alkol Kullanımında Sınırlamalara ve Yapılan Tanımlamalara İlişkin Gerçekler ve Bilimsel Değerlendirme

<http://www.psikiyatri.org.tr/news.aspx?notice=1148>

ALKOL YASASI İLE İLGİLİ ALKOL MADDE KULLANIM BOZUKLUKLARI ÇALIŞMA BİRİMİ RAPORU

Tüm alkol kullananların alkol bağımlısı oldukları bilim dışı bir iddiadır. Alkol kullanımı ve alkol kötüye kullanımı ve bağımlılığı farklı olgulardır. Alkolün sosyal kullanımı bir ruhsal hastalık ya da bağımlılık şeklinde değerlendirilemez.

Sağlık politikalarında amaç toplumu bilgilendirerek ve bilinçlendirerek aşırı alkol kullanımının, bağımlılık ve kötüye kullanımın gelişmesinin önüne geçilmesi olmalıdır. Bunun için risk altındaki grupların erişiminin kısıtlanmasına yönelik bazı düzenlemeler getirilmesi de gereklidir. Ancak bu kısıtlamalar risk analizleri, gereksinimler dikkate alınarak yapılmalı; başka ülkelerin kendilerine özgü gereksinimleri ve risk analizlerinin tercümesi ile yapılmamalıdır. Bu şekilde yapıldığında bu toplum tarafından “alkol yasağı” şeklinde algılanacak, alkol kullananların etiketlenmesine yol açacak, toplumda bölünmeye yol açacak ve alkol kullanımının denetim dışına çıkmasına yol açacaktır. Asıl bu durum gelecekte alkol kullanım bozukluklarının gelişmesine neden olacaktır.

Sosyal düzeyde dahi alkol kullananlara yönelik bu damgalayıcı tutum, alkol bağımlısı ve kötüye kullanımı olan kişilerin saklı bir popülasyon olarak kalmasına neden olacaktır. Bu kişiler yardım aramaktan kaçınacak, fiziksel, ruhsal ve sosyal birçok sorunun yaşanmasını artıracaktır. Kısa müdahaleler ile önlenebilecek kötüye kullanım ve bağımlılığın gelişmesi, damgalanma endişesi ile gizli kalacaktır.

18 yaş altı gençler arasında alkol ve madde kullanımının önlenmesi önemli bir konudur. 18 yaş altı gençler arasında alkol kullanımının azalmasına karşın, yasadışı madde kullanımının arttığı tedaviye başvuran kişiler arasında göze çarpmaktadır. 2003-2005 yılları arasında yatarak tedaviye başvuran 18 yaş altı gençler arasında alkol kullanım oranı %19,3, esrar kullanım oranı %41,5 iken; 2012-2013 yılları arasında alkol kullanım oranı %1,9, esrar kullanım oranı %78,6 bulunmuştur. Bu sonuçlar 18 yaş altı gençler arasında yasadışı madde kullanımına bir kayma olduğunu göstermektedir.

Alkol ile ilişkili düzenlemeler dikkate alınacak olursa:

EVET

- Alkollü içkilere ulaşılabilirlik azaldıkça alkol tüketimi azalmaktadır.
- Alkollü içki fiyatları arttıkça alkol tüketimi azalmaktadır.
- Alkollü içki reklamları azaldıkça alkol tüketimi azalmaktadır.
- Genç yaşta olan nüfusun alkollü içkilere erişiminin azalması yetişkinlikte alkol bağımlılığı riskini azaltmaktadır.
- Alkollü araç kullanımı risklidir ve bir halk sağlığı sorunudur.

AMA

- Alkollü içki kullanan herkes bağımlı değildir.
- Alkollü içki kullanan herkes potansiyel suçlu değildir. Sorun yaratan alkolün kontrolsüz kullanımınıdır.
- Alkollü içkilerin saklanması ve gizli tüketilmesi veya yasaklanması bu içkilere ilgiyi azaltmamakta, tersine arttırmaktadır.
- Alkollü içki fiyatları arttıkça, kaçak içki veya insan sağlığına zararlı üretim artmaktadır.
- Alkol sigara gibi değildir. Politikaları farklı olmalıdır. Sigara için çevresine doğrudan zarar verir. Bu nedenle, sigaranın kısıtlanması toplumsal bir gerekliliktir. Ama alkollü içkilerden görülecek zararı kabul etmek veya etmemek daha çok kişisel tercih sorunudur.
- Alkolü sorun yaratacak tarzda kullananlar temel alınarak yani kötü örneklerle dayanarak bir düzenleme getirildiğinde, bazı insanlar da bu durumu yaşam tarzlarına müdahale olarak algılamaya başlarlar.

ÖTE YANDAN

- Ülkemizde gençleri korumak için var olan yasalar oldukça yeterlidir. Örneğin 18 yaşından küçüklere alkol satışı yasaktır. Ama bu yasa uygulanmamaktadır. Gençler alkollü okul partilerini kafeler gibi yerlerde rahatlıkla düzenlemekte, tek el bayilerinden hiç kimlik sorulmadan alkollü içki satın alabilmektedir. Bu durum engellenmediği sürece, alkollü içkileri toplumdan izole etmeye çalışan yöntemlerin etkinliği olmayacaktır.
- Ülkemizde alkollü içki satılan mekan sayısı çok düşük olan illerimizde alkollü içki tüketimi oldukça yüksektir. Bunun nedeni, o illerde alkollü içkilerin yol kenarlarında veya başka gizli mekanlarda kullanılmasıdır. Unutmayalım, sistem dışına çıkan davranışlar denetlenemez ve önlemez.
- Ülkemizde etkin, standardize ve bağımlılığı önlemeye yönelik bilimsel çalışmalar yok denecek kadar azdır.
- Önleme politikaları çeşitlilik göstermelidir.Devletin desteklediği, tekelden yapılan önleme politikalarının etkili olmadığı bir çok çalışmada gösterilmiştir. Farklı yöntemleri içeren, farklı kurumların geliştirdiği, etkinliği gösterilmiş programlar önleme (prevention) niteliği taşıyabilir.

SONUÇ OLARAK

- Yasaklamak değil düzenleme getirmek gereklidir. Yasaklamalar, çoğunlukla inanç perspektifini temel alırken düzenleme, bilimsel temele dayalı bir önleme ve halk sağlığı politikasıdır. Yasak işe yaramaz ama düzenleme işe yarar. Alkol politikaları dediğimiz şey, bir yasaklar bütününden ziyade bir düzenlemedir.
- Alkol kullanımına dair yapılacak düzenlemelerin sadece yasa yapıcılardan oluşan kişilerce değil, bağımlılık alanında çalışan deneyimli bilim insanlarının katılımı ve önerileri doğrultusunda düzenlenmesi gereklidir. Bunun için Türkiye Psikiyatri Derneği Alkol Madde Kullanım Bozuklukları Çalışma Biriminden görüş alınabilir.
- Kullanımın yasaklanmasından ziyade: örneğin,erişkin olmayanlara alkol satılması, alkollü araç kullanımı, alkolle bağlantılı şiddet davranışlarına uygulanacak cezaların yeniden düzenlenmesi; ciddi yaptırımlara tabi kılınması; sonrasında da bu düzenlemelerin ödünsüzce takibinin yapılması tümünden yasaklama ediminden daha makul ve gerçekçi bir adım olacaktır.
- Yasaklayınca insanlar bir yolunu bulur, yine içer. Alkol bağımlılığını önlemenin bilimsel yolları vardır, ama uygulamak için biraz emek harcamak gerekir. "Emeğe ne gerek var, emredersin içmezler!" bakışının her zaman hüsrarla sonuçlandığını unutmamak gereklidir.
- Kolaycılık çözüm değil sorun getirir.

Türkiye Psikiyatri Derneği, Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları Çalışma Birimi

<http://www.habervaktim.com/haber/327620/alkol-duzenlemesi-eksik.html>

Alkol Düzenlemesi Eksik

Gazeteci Yiğit Bulut alkol düzenlemesine ilişkin açıklamalarda bulundu.

24 Mayıs 2013 Cuma 18:31

Yiğit Bulut, TV 24'te Hande Aydemir'in sunduğu '16 Haber' Alkol Düzenlemesi'ne ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Yiğit Bulut bu yaygarayı çıkaranların alkol ve sigara lobileri olduğunu söyledi.

İşte Yiğit Bulut'un o açıklamaları:

"Şimdiye dek yapılan yayınlara bakınca sanki Türkiye'de, dünyada örneği olmayan bir düzenleme yapılmış gibi bir hava yaratılmaya çalışılıyor" diyerek bunun doğru olmadığını altını çizen Yiğit Bulut, sözlerine şöyle devam etti:

'ABD'YE GÖRE; ALKOL DÜZENLEMESİ EKSİK'

"Haksız bir algılama oluşturulmaya çalışılıyor ve bunun arkasında büyük ihtimalle sigara ve alkol lobileri var. Türkiye'de yapılan düzenleme bu haliyle bile ABD'dekine göre eksiktir. ABD'de bırakın saat 22.00'den sonra alkol satışı yapılmasını, tüm gün boyunca marketten aldığınız alkolün eve kadar taşınmasının bile kanunlarla düzenlendiği eyaletler ve bölgeler vardır." dedi.

<http://haber.sol.org.tr/yazarlar/ilker-belek/istedigim-kadar-icerim-72157>

İstedğim kadar içerim

İlker Belek

Yazının başlığını özel olarak sivrilttim.

Yoksa sosyalistlerin içkiye temayülleri yoktur. Aksine biz sosyalistler her tür bağımlılıkla mücadeleyi görevimiz biliriz.

Uyuşturucu, alkol ve sigara bağımlılığı mücadele edilmesi gereken halk sağlığı sorunlarıdır. Toplumsal kaynakların boşa harcanmasına ve ayrıca ve belki de daha önemlisi, insanın büyük yaratıcı enerjisinin, biyopsikososyal varlığının tükenmesine neden oldukları için.

Biz insanın sınırsız gelişimini hedefleriz. İnsanın gelişmesi aklın gelişmesidir. Aklın, gelişebilmek için tutsaklıklardan kurtulması gerekir.

Alkole, uyuşturucuya, sigaraya, ama bunlar kadar önemlisi sorgulanamayan inançlara tutsaklıktan.

* * *

Böyle, ama, içkimizi içeceğiz. İçinde emek var. Dozunda olmak koşuluyla sağlık açısından yararı var. Damakta tadı var, zevki var, dostlukları var.

Yasaklarla, “inanacaksın”larla öğretemezsiniz. Öğretecekseniz bilinci ve özellikle siyasi bilinci yükselteceksiniz.

Şimdiye kadar hangi yasakla neyi çözebildiniz ?

Yasakların insan davranışlarını ve toplumsal ilişkileri düzenlemede etkisiz kalmasının nedeni, sorun olarak görülen davranış biçimlerinin tümünün arka planında toplumsal ilişkilerin bulunmasıdır.

Yoksulluk, eşitsizlik, insanların bilincindeki adaletsizlik algısı, yaşamın anlamsızlaşması, yabancılaşma, bireyin kendisini üretken hissedememesi, işe yaramazlık duygusu... Suçun, bağımlılığın, davranış bozukluklarının nedeni bunlardır. Örneğin sigara bağımlılığının en önemli nedeni zor koşullarla baş etme mekanizmasıdır.

İnsanları yoksulluklarına, içine sıkıştırıldıkları yaşam kalıplarına boyun eğmeye ve dine sığınmaya çağırarak bunlarla mücadele edemezsiniz.

İnsanlara boyun eğdirmek, yalnızca, toplumsal sorunların yeniden üretilmesine yarar.

Alkol bağımlılığını çözenin yolu, alkolün yasaklanması değil, insanları alkole iten toplumsal koşulların değiştirilmesidir.

Şimdi, alkollü yasaklarken din propagandası yapıyorlar. Alkol içenin mutlaka bağımlı olacağını söylüyorlar ve bunun nedeni olarak da toplumun dindarlık düzeyinin düşüklüğünü görüyorlar.

* * *

Her içen neden bağımlı olsun ?

İnsan içkinin zevkenden neden mahrum kalsın ?

Bu dünyanın zevklerini yaşamaktan neden vazgeçilsin ?

İnsanın akli, bağımlı olmadan ve zevkini alarak içebilecek kadar gelişkin değil mi ?

Yasaklamak yerine akli geliştirmeye çalışmak, sorunların kökenine müdahale olanakları yaratmak bakımından, daha rasyonel olmaz mı ?

İçki yasağını savunanlar insanı normal ile anormalin sınırını ayırd edemeyecek kadar akılsız mı sanıyorlar ?

Yasakçılar neden sürekli olarak insan aklından şüphe ederek korkuyorlar ?

Bu soruların yanıtlarının tümü AKP'nin muhafazakar ideolojisinde mevcuttur. O ideolojide akla değil ama dogmatik inançlara yer vardır.

* * *

Milli içkimiz ayrılmış.

Kim buyurdu, kim saptadı ? Neden portakal suyu değil, örneğin ? Hani Akdeniz ülkesiydik. Ya da neden kırmızı değil ? Hani at sırtında, Orta Asya'dan, 1071'de, Malazgirt'e, falan... Üstelik hedef 2071 değil miydi ?

Ama geçelim bütün bunları ... Hep milli mi davranılacak kardeşim ? Milli değil, devrimci ve enternasyonalist olacağım.

Milli sporumuz güreş diye herkes güreş mi tutacak? Diğer spor dallarını da yasaklayacak mısınız ?

Milli olsa da güreşmeyeceğim. Ben tempolu yürüyüşlerimi sürdüreceğim.

Ayrıntı, Ca iyonu gereksinimimi dikkate alarak ve zevkime denk düşüyorsa içeceğim. Ca gereksinimim açısından ayrıntı yerini alabilecek başka seçeneklerim hep olacak.

Biranın bir B vitamini deposu olduğunu aklımda tutacağım, ama salt zevk olsun diye de bira içeceğim.

Toplumsal sorumluluklarımın tanımladığı sosyalleşme süreçleri içinde istediğim kadar içeceğim.

İnat olsun, okurken, yazarken, günbatımını izlerken, dostlarımla konuşurken, sevgilimle el ele şarabımı yudumlayacağım. Belki kafayı da bulacağım.

Ben sevmem, ama rakıyı sevenlere saygı duyacağım.

İnanmayacağım. Aklımı geliştireceğim, dünyadan ve mücadelemden zevk alacağım.

Var mı diyeceğiniz ?

Yeni Şafak
BETA

<http://yenisafak.com.tr/yazarlar/HilalKaplan/alkol-riyak%C3%A2rligi/37863>

HİLAL KAPLAN

Alkol riyakârlığı

Uyuşturucu kullanan bir nesil istemiyoruz.

Bunu her yerde rahat rahat söylüyoruz.

Devletin bu hususta tedbirler almasını bir toplumsal mühendislik projesi olarak da görmüyoruz.

Ne var ki, aynıysa alkol kullanımı hakkında söylenince kıyamet kopuyor.

Neden?

Alkol, daha az bağımlılık yarattığı için mi?

Toplumsal olarak daha az zarar verdiği için mi?

Daha az asayiş sorunlarına yol açtığı için mi?

Hayır. Bilakis bu başlıkların hepsinde, alkol kullanımı, uyuşturucu kullanımına nispetle topluma da devlete de daha büyük zararlar geri dönüyor.

Öyleyse neden?

Çünkü alkol kullanımı, uyuşturucuya nispetle yasal ve 'meşru' zemin üzerinde temellendiriliyor.

Burada, ısrarla üzerinde durulması gereken bir tutarsızlık mevcut. Alkol ile uyuşturucu arasında ontolojik olarak bir fark olduğunu söylemek zor. Olsa olsa ontik bir farktan, keyfi biçimde kurgulanmış, 'Böyle gelmiş, böyle gider' umarsızlığında kabullenilen bir farktan söz edilebilir.

Bu tutarsızlığın sebebini izah etmeye gerek bile duymadan, muhatabını suçlamak ise kolay. Çünkü egemen dil bunu öngörüyor. Ve özellikle Türkiye'de cumhuriyetin laiklik anlayışı kendini alkol gibi gösterenler üzerinden inşa ve tahkim ettiği için daha da kolay.

O yüzden Başbakan Erdoğan'ın uyuşturucu kullanan gençlik için söyleseydi tepki çekmeyecek sözleri, alkol hakkında dile getirmesi fevran edilmesine kapı araladı.

Şahsi kanaatime göre, olması gereken, ister alkol ister uyuşturucu kullanımı olsun, kişilerin tahkir edilmemesi, devletlerin, sınırlarını kendilerinin belirlediği 'kamusal iyi' anlayışı çerçevesinde bir söylem kurmasıdır. Ancak, belirttiğimiz üzere, bu tutarsızlığa değinmeden geçmek de ayrı bir riyakârlığı beraberinde getiriyor.

'Devlet, bireye müdahale etmesin' diyen her liberal de pekâlâ bilir ki, devlet bazı alanlarda 'kamusal iyi'yi tesis etmek için bireye müdahale eder, onu kısıtlar. Mesela son düzenlemede karayolları üzerinde alkol satan mekânlara getirilen tahdide kimse ses etmezken, saat uygulamasında tepkinin ayyuka çıktığını gözlemlemiştinizdir.

Hâlbuki, liberal teoriye göre, karayollarında seyreden araçların sürücüleri de birer 'rasyonel birey'dir. Onların da tercih hakkı ve doğru olanı seçme temayülü vardır. Ancak kimse, o sürücülerin de birer rasyonel birey oluşuna sahip çıkmıyor. Neden? Çünkü yanlış seçme potansiyelinin olduğu ve devletin bu potansiyelin gerçekleşmesini engellemesinin doğru olduğu düşünülüyor.

Öyleyse, gece 22.00'dan sonra, alkol satan bayilerin civarında seslerin yükseldiği, kavgaların baş gösterdiği, vb. vakaların olduğunu da biliyorken, aynı potansiyelin fiile geçmesinin önünü alan devlet neden suçlanıyor? Ki, perakende alkol satışının 21.00'de bittiği Fransa veya 18.00'de bittiği İskandinav ülkelerindeki bireyler, bizdekilerden daha az rasyonel olmadığına göre, Türkiye'nin sınırı bu noktaya çekmesindeki mahzur nedir?

Hararetle tartışılıyor ama kimse mahiyete ve öze ilişkin bir argümandan bahsedemiyor. Sadece 'Sınırı neden oraya değil de buraya çektin?' kavgası veriliyor. Lâkin karşı argümanlara baktığınızda, sınır çekme eyleminin bizatihi otoriterlik veya toplumsal mühendislik çabası olduğu iddia edilebiliyor. Aynı sınır gece 02.00'ye çekildiğinde neden otoriter olmuyor da 22.00'a çekildiğinde 'Diktatörlüğe gidiyoruz' yaygarası çıkarılabiliyor?

Çünkü sınırlama yasasını getiren CHP değil, Ak Parti hükümetidir. CHP'li Kadıköy Belediyesi, halktan gelen talep üzerine bunu yaptığında, halkın sesini dinleyen sağduyulu belediye oluyor; Ak Partili herhangi bir belediye yaptığında 'Şeriat geliyor.' Yabancı haber ajansları da kendi devletlerindeki sınırlamaları bilmelerine rağmen okuyucuya, içinde bol bol 'İslâmcı kökenli Ak Parti' ibaresi geçen haber metinleri sunuyor.

Bu topraklarda yaşayan Müslümanların, alkol kullanımını sıfıra indirmek gibi bir tasavvurları olmamıştır, bundan sonra da olamaz. Ancak devletlerin, Avrupa veya Rusya'da olduğu gibi yumurta kapağı dayanmadan evvel, alkol kullanımının teşvikini sınırlandırması hakkı vardır, olmalıdır.

http://www.zaman.com.tr/ali-bulac/alkol-ve-demokrasi_2101246.html

Ali Bulaç

a.bulac@zaman.com.tr

Tavsiye Et Tweet +1

Alkol ve demokrasi

Taksim-Gezi Parkı olaylarına gösterilen gerekçelerden biri hükümetin son zamanlarda yaptığı yasal "alkol düzenlemesi" ve bunun Cumhurbaşkanı tarafından da onaylanıp yürürlüğe girmesi oldu.

Düzenleme bir arada yaşama, farklılıkların korunması ve demokrasi teorisiyle ilgili yeni tartışmaları gündeme getirdi. Bazılarına göre alkolün düzenlemeye tabi tutulması, kişilerin yaşama tarzına

müdahaledir. Bu sayede laiklik ve laik hayat tarzı tehdit altına girmiş bulunmaktadır. Bazılarına göre de düzenleme muhafazakâr toplum tasavvurunun çoğunluk iradesiyle herkese empoze edilmesi; “en tehlikeli olanı” düzenlemenin dinî yasakla örtüşmesidir.

Yasa alkol içimini düzenlemeye tabi tutmuyor, alkolü de yasaklamıyor. İçilmesi durumunda başkalarını ilgilendirdiği yönü ve kadarıyla belli bir düzenlemeye tabi tutuyor. Yasaya göre kişiler evlerinde, alkol veren lokanta veya eğlence merkezlerinde alkol alabilirler. Alkol bir özgürlüğün kullanımıdır, diğer bütün özgürlükler gibi sınırsızca kullanıldığında başkalarının özgürlüğünü ihlal ediyor. Çünkü “şışede durduğu gibi durmuyor”. İçenin dışında herkesi, toplumsal hayatı ve kişilerin güvenliğini ciddi manada ilgilendiriyor.

Hikmeti ve kapsamı bakımından yasal düzenlemeler herkes ve her şey için yapılabilir. Kamu otoritesi, kamu düzeni ve güvenliği için bazı müdahalelerde bulunabilir. Mesela birileri trafiğin aktığı dört yol ortasında seccadesini serip namaz kılmaya kalkışsa ona engel olunur.

Alkol konusu her yerde belli bir düzenlemeye tabidir. Bazı Avrupa ülkelerinde -örneğin İngiltere ve İrlanda- alkolle mücadele ulusal mücadele stratejileri çerçevesinde ele alınmıştır. Bu yönde vergilerin artırılması, alkole erişebilirliğin zorlaştırılması vs. Kontrolsüz alkol kullanımının yol açtığı zarar ve tahribatın başında trafikte sebebiyet verdiği ölümcül kazalar söz konusu. Zilzurna sarhoşun trafiğe çıkması hem kendi canını hem başkalarınınkini tehlikeye atıyor. Buna nasıl hakkı olabilir? Bir sarhoşun alkol dolayısıyla sebebiyet verdiği ölümcül kazanın suçu taammüden cinayet işlemekle aynıdır.

Son bilgiler aile içi şiddet ve kadın cinayetlerinde alkol ve uyuşturucu kullanımının önemli rol oynadığını göstermektedir. Aile içi şiddeti önleme meyanında tokat atan kocaya 3 ay ya da 5 ay süreyle eve yaklaşma cezası verilir. Tekrar ettiğinde 10 günlük hapis cezasına çıkartılırken, kafayı çekip kadının suratını Çarşamba pazarına çeviren insana tabii ki alkol kullanımıyla ilgili sınırlamalar getirilmelidir. Sadece eğitimsiz insanlar değil eğitimliler, hatta öğretim üyeleri de eşlerine şiddet uyguluyor. Alkol ve uyuşturucu kullanma yaşının giderek düştüğü, ilköğretim okullarına kadar yayıldığı herkesçe biliniyor.

Hükümetin toplumsal güvenliği ve sağlığı tehdit eder hale gelmiş bir konuda düzenleme yapmasından daha tabii bir şey olamaz, yapmaması görevini yerine getirmemesi demektir. Bunu “muhafazakâr hükümetin toplumsal tasavvuru”yla ilişkilendirmek siyaseti ve hukuku suistimal etmektir. Kaldı ki belli bir toplumsal tasavvura dayalı bir partinin halkın meşru yollarla desteğini alması durumunda belli düzenlemeler yapması da bugünkü “temsili ve çoğunlukçu demokratik prosedür”ün ruhuna aykırı değildir. “Azınlık hakları” toplumun genelinin can, akıl ve nesil güvenliğinin tehdit altına girmesinin gerekçesi olamaz.

Başbakan Erdoğan, “Doğruyu emrediyorsa bunu din emrediyor diye karşısında mı duracaksınız?” diye sorunca, liberalliklerinden çok materyalistlikleri, dine karşı husumetleri önde olan aydınlar dünyada olmayan bir demokrasinin arkasına sığınıp bundan bir siyasî muhalefet üretmeye çalıştılar. Başbakan bu konuda gayet doğru ve yerinde bir söz söyledi. Toplumu farklarıyla ele almak gerekir, ama birileri toplumun güvenliğini ve sağlığını hedef alıyorsa bunun demokrasiyle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Azınlığın haklarını ihlal etmek kabul edilemez olduğu gibi, azınlığın yaşama biçimini çoğunluğa dayatması da kabul edilemez. Konunun demokrasi teorisi çerçevesinde tartışılması gerekir.

a.bulac@zaman.com.tr

Onuncu Köy

Tüm Yazıları

Bekir Coşkun

bcoskun@cumhuriyet.com.tr

<http://www.cumhuriyet.com.tr/?hn=414576&kn=885&ka=4&kb=5&kc=885>

Yayık...

"*Milli içkimiz ayrandır*" deyince birisi Başbakan'a yayık hediye etti...

İyi ki ineği getirmede...

*

Yalakalık genlerimizde...

Oraya kameralı sabit radar takmışlar mesela, yolun tam tepesine... Üzerinde azami hız "70 km" yazılı olanlardan...

Ben 40 ile geçerim...

Radarin hoşuna gitsin...

Altından geçerken hürmeten gülümseyerek bakarım radara... Hızı belirlediğine göre demek ki görüyor...

Belki selam veren bile vardır...

Selamı aldı aldı, yok almadı...

*

Bir işadamı hayır işleri için açık yapılan artırmada, Başbakan'ın eski mokasen ayakkabılarını satın alıp evinde şöminenin üzerine koymuştu...

Bibloların arasına...

Ev doldu taşı dediler...

Ziyarete açtılar...

Mokasen-i şerif diyelim...

*

Ayran içenler çoğaldı, satış rakamları fırladı...

Ayranın faydalarını yazdılar köşelerinde, televizyon programında büyük ayran bardağı koyuyorlar öne...

"*Akşamcılara*" karşı yeni sınıf oluştu birkaç günde:

"*Ayrancılar...*"

"*Bi daha, bi daha*" diye sallanmadan giden görürseniz...

Odur...

*

Ayranlı bıyıklarının ucunu silmeden ihaleye giren olsa var ya...

Ceketine dökülen ayranı üç gündür silmemiş komisyon başkanından alır işi... Göğüs cebine mendil yerine pastörize ayran kutusu koymuş öbür işadamı itiraz etse de etmese de...

*

Başbakan'a yayık hediye edince, salon alkıştan yıkıldı...

Duygusal görüntü ne de olsa...

Yayık...

Ayran...

Başbakan...

Dokunuyor insana Hüseyin...

*

Siz rakınızı canınızın istediği gibi, özgürce ve korkusuzca şu önümüzdeki seçime kadar içtiniz içtiniz...

Yok içmediniz, sonra biraz zor...

Sert önlemler hazırladılar...

Eğer yabancı iktidarını sürdürebilirse, dışarıda içecek yer bulamayacaksınız...

*

Olmadı "Yetmez ama evet" diyerek ayran içersiniz...

Yalakalık pastörizedir...

4 Mayıs 2013 - Cumhuriyet

<http://www.medikalakademi.com.tr/turkiye-artan-diyabet-prevelansi-fruktozlu-misir-surubu/>

Ana Sayfa Sosyal Platform Kullanıcı adı Parola Beni Hatırla Giriş

bilimselden güncel

medikal Akademi

Aile Hekimliğinin temel
'Textbook of Family Me

Hakkımızda | Künye | Yayınlarımız | İle

medikal Akademi Medikal Akademi Beğen 6.295

Tıp Dergileri Tıp Kongreleri
Tıp Demekleri Tıp Fakülteleri

Kategoriler

- Güncel / Literatür
- Kardiyoloji
- Aile Hekimliği
- Onkoloji
- Jinekoloji
- İç Hastalıkları
- Psikiyatri / Nöroloji
- Pediyatri
- Solunum / Enfeksiyon
- Farmasötik / İlaçlar
- Sağlık Gündemi

Türkiye'de artan diyabet sıklığının nedeni früktozlu mısır şurubu mu?

Yazan Hüseyin Kandemir

3 Mayıs, 2013 | Kategori: Aile Hekimliği, Güncel / Literatür, Sağlık Gündemi

Früktozlu mısır şurubu kullanılan ülkelerde diyabet prevalansı %20 daha yüksek

Global Public Health dergisinde yeni yayımlanan bir çalışmaya göre, dünya genelinde yüksek früktozlu mısır şurubu (YFMŞ) kullanılmasının tip 2 diyabet epidemisinde önemli bir risk faktörü olduğu açıklandı. Buna göre, gıda üretiminde YFMŞ kullanan ülkelere göre %20 daha yüksek diyabet prevalansı mevcut. Çalışmada ayrıca toplam şeker tüketimi ve obezite düzeyinden bağımsız olarak YFMŞ'nin 'diyabet prevalansını anlamlı olarak artırdığı' saptandı. "Yüksek Früktozlu Mısır Şurubu ve Diyabet Prevalansı: Global Bir Perspektif" isimli çalışma kendi alanında bir ilk olmanın ötesinde dünya genelinde ciddiye giderek artan önemli bir sorunu gözler önüne serdi. Güney Kaliforniya ve Oxford Üniversitesi araştırmacıları tarafından yapılan çok merkezli bu çalışmada, dünya genelinde YFMŞ kullanılmasının tip 2 diyabet epidemisinde önemli bir risk faktörü olduğu konusunda önemli verilere ulaşıldı.

Früktozlu mısır şurubu kullanılan ülkelere göre diyabet prevalansı %20 daha yüksek

Global Public Health dergisinde yeni yayımlanan bir çalışmaya göre, dünya genelinde yüksek früktozlu mısır şurubu (YFMŞ) kullanılmasının tip 2 diyabet epidemisinde önemli bir risk faktörü olduğu açıklandı. Buna göre, gıda üretiminde YFMŞ kullanan ülkelere göre %20 daha yüksek diyabet prevalansı mevcut. Çalışmada ayrıca toplam şeker tüketimi ve obezite düzeyinden bağımsız olarak YFMŞ'nin 'diyabet prevalansını anlamlı

olarak artırdığı' saptandı. "Yüksek Früktozlu Mısır Şurubu ve Diyabet Prevalansı: Global Bir Perspektif" isimli çalışma kendi alanında bir ilk olmanın ötesinde dünya genelinde ciddiyeti giderek artan önemli bir sorunu gözler önüne serdi. Güney Kaliforniya ve Oxford Üniversitesi araştırmacıları tarafından yapılan çok merkezli bu çalışmada, dünya genelinde YFMŞ kullanılmasının tip 2 diyabet epidemisinde önemli bir risk faktörü olduğu konusunda önemli verilere ulaşıldı.

Çalışma raporlarına göre, gıda üretiminde YFMŞ kullanan ülkelerde YFMŞ kullanmayan ülkelere kıyasla %20 daha yüksek diyabet prevalansı mevcut. Çalışmayla ilgili bir değerlendirme yapan Obezite Çalışmaları İçin Uluslararası Birlik direktörü Prof. Dr. Tim Lobstein, "Yüksek früktozlu mısır şurubunun dünyanın en ciddi kronik hastalıklarından biri olan diyabet için önemli bir risk faktörü olduğunun ortaya çıkması nedeniyle, diyet kılavuzlarını yeniden yazmaya ve zirai ticaret politikalarını yenilemeye ihtiyacımız var" dedi.

İki yıl önce açıklanan TURDEP 2 çalışmasının sonuçları Türkiye'de diyabet oranlarındaki artışın endişe verici boyutlarda olduğunu göstermişti. Çalışmanın sonuçlarına göre, son 12 yılda diyabet sıklığı %90 artarak, %7.7'den %13.7'e çıktı. Uluslararası Diyabet Federasyonu'nun Türkiye'ye yönelik yaptığı projeksiyona göre diyabet oranının halen %4.7 civarı olması; 2030 yılında ise %9.7'e ulaşması bekleniyordu. TURDEP 2 çalışmasından elde edilen veriler tıp camiasında önemli tartışmalar yaratmış olmasına rağmen diyabet sıklığında ki artışın nedeniyle ilgili pek çok farklı tez öne sürülmüştü. Ancak yeni yayımlanan bu çalışma Türkiye'de diyabet sorunun kaynağıyla ilgili tartışmalar ışık tutacak nitelikte.

Dünya tıp çevreleri tarafından ciddiyetle tartışılan bu çalışmanın verilerini kapsamlı şekilde ele alan Medikal Akademi editörleri, uzman görüşlerinin yanı sıra konuyla ilgili ülkemizde yayımlanan çalışmaları da gözden geçirdiler. YFMŞ'nin ülkemizdeki diyabet sıklığındaki etkisinin ne oranda olduğunu belirleyebilmek için raporda yer alan ülkelere birisi olan ve dünyada YFMŞ kullanımının az olduğu ülkeler kategorisinde gösterilen Yunanistan'daki diyabet oranları ile Türkiye'deki diyabet oranlarını da karşılaştırmak istedik. Türkiye ile benzer denebilecek yaşam ve sağlık verilerine sahip olan Yunanistan'a yönelik olarak Avrupa Birliği tarafından hazırlatılan 'Yunanistan Diyabet Raporu'na göre, ülkedeki diyabet sıklığı %8.6 olarak saptanmış. Türkiye'de son on yılda %100 artan diyabet sıklığı ile YFMŞ tüketimindeki artışın aynı dönemde gerçekleşmiş olması da oldukça dikkat çekici ve tartışmaya açık bir konu.

“Yüksek Früktozlu Mısır Şurubu ve Diyabet Prevalansı: Global Bir Perspektif”

adiyla Global Public Health dergisinde yayımlanan makale bu alanda yapılmış en kapsamlı çalışma niteliğinde. Çalışmanın başyazarı Prof. Dr. Michael I. Goran (USC Keck Tıp Fakültesi Diyabet ve Obezite Araştırma Enstitüsü Müdürü), çalışmadan elde edilen verilerle ilgili şu değerlendirmeyi yapıyor: “YFMŞ kullanımının, global boyutta ciddi sağlık sorunlarına yol açtığını düşünüyoruz. Çalışma, YFMŞ tüketiminin doğal şekerden ayrı olarak ve insan sağlığına ciddi zararlar verdiği konusundaki artan bilimsel çalışmalara önemli veriler sağladı ve bu alanda daha kesin yargılara ulaşmamıza yardımcı oldu.”

Çalışma kapsamında incelenilen 42 ülkeden elde edilen makale raporlarında, Amerika Birleşik Devletleri 25 kilogram ile en yüksek kişi başına YFMŞ tüketimine sahipti. Kişi başına 16 kilogram yıllık oranla Macaristan ikinci en yüksek ülkeydi. Kanada, Slovakya, Bulgaristan, Belçika, Arjantin, Kore, Japonya ve Meksika da ayrıca rölatif olarak yüksek tüketicilerdi. Almanya, Polonya, Yunanistan, Portekiz, Mısır, Finlandiya ve Sırbistan en düşük YFMŞ tüketicileriydi. Kişi başına yıllık tüketimi 0.5 kilogramın altında olan ülkelere ise Avustralya, Çin, Danimarka, Fransa, Hindistan, İrlanda, İtalya, İsveç, İngiltere ve Uruguay dahildi. Daha yüksek YFMŞ kullanımı olan ülkelerde yıllık tip 2 diyabet prevalansı % 8 ve üzeri bulunurken, buna kıyasla YFMŞ kullanmayan ülkelerde ortalama diyabet prevalansı %6.7 idi. Çalışmanın eş yazarlarından, Oxford Üniversitesi öğretim görevlisi Prof. Dr. Stanley Ulijaszek “Bu araştırma YFMŞ günümüzde dünyada en yaygın ölüm nedenlerinden biri olan tip2 diyabet riskini arttırdığını net olarak göstermektedir” dedi.

Makale, bu bağlantının YFMŞ ile yapılmış yiyecek ve içeceklerdeki yüksek früktoz miktarı ile muhtemelen yönetildiğini öne sürmektedir. Früktoz ve glükoz, basit şekerde (sükroz) eşit miktarlarda bulunmaktadır, fakat YFMŞ daha fazla miktarda früktoz içermektedir. Daha fazla früktoz içeriği YFMŞ’yi daha tatlı yapmaktadır ve işlenmiş gıdaların daha fazla stabilizeye sahip olmasına ve daha fazla früktozla yapılan besilerin pişirildiğinde daha koyu esmer renk alması nedeniyle daha iyi görünüme sahip olmasına yol açmaktadır. Bu konuyla ilişkili daha önce yapılan bir çalışmada, yazarlar bazı üreticilerin daha önce hesaplanandan daha fazla früktozlu YFMŞ kullandığını öne sürerek, ABD üretimli alkolsüz içeceklerin, özellikle de en popüler olanının, beklenilenden %20 oranında daha fazla früktoz içerdiğini saptanmıştır. Araştırmacılar bu tip farklılıkların “YFMŞ kullanan ülkelerde früktoz tüketimiyle potansiyel olarak yükselebildiğini” söylüyor. Çalışmada, YFMŞ ile yapılan yiyecek ve içeceklerdeki früktozun gerçek miktarını belirlemedeki güçlüğü “besin etiketlerindeki endüstri açıklamalarındaki eksiklik” nedeniyle olduğu belirtiliyor.

Artan kanıtlar, vücudun früktozu glükozdan farklı metabolize ettiğini ortaya çıkarttı. Diğer şeylerin yanında, früktoz metabolizması birincil olarak karaciğerde, insülinin bağımsız olarak, çabucak yağa dönüşmektedir. Bu durum ABD ve Meksika’daki Hispaniklerde artan oranda görülen bir durum olan, alkol dışı karaciğer yağlanmasına büyük ihtimalle neden olmaktadır. Modern toplumların tatlı gıdalara

karşı neredeyse doyumsuz bir açlığa sahip olduğunu söyleyen Prof. Dr. Ulijaszek, “Fakat ne yazık ki metabolizmamız bazı insanların tükettiği miktarda yüksek früktozlu mısır şurubundan früktozu işlemek için yeterince gelişmemiştir. Her ne kadar bu şurup pek çok işlenmiş yiyecek ve içeceğimizde bulunabilse de, bu durum ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir” dedi.

ABD, yüksek früktozlu mısır şurubunun en büyük tüketicisidir. 1990’ların sonu itibariyle, HFCS tüm kalorik tatlandırıcıların %40’ını oluşturmaktaydı ve ABD’de satılan alkolsüz içeceklerde en çok kullanılan tatlandırıcıydı. Bununla beraber araştırmacılar, 2008’den bu yana, ticaret kısıtlamaları kaldırıldıktan sonra, ABD’den Meksika’ya YFMŞ ihracatı “katlanarak” arttığını belirtti. İşlenmiş gıdalardaki früktoz ve YFMŞ’nin daha iyi etiketleme gerektiren güncellenmiş hak sağlığı stratejileri için çağrıda bulundular.

Araştırmacılar YFMŞ tüketiminin Avrupa Birliğinde değişen derecelerdeki YFMŞ tüketimini açıklayabilmek için, YFMŞ üretimi için ticaret ve ziraat politikalarının oluşturulduğunu belirttiler. İsveç, İngiltere gibi ülkeler daha önce belirlenmiş olan kotalarını aşmazken, Macaristan ve Slovakya gibi diğer ülkeler ekstra kotalar alabilmektedir. Bu nedenle makalenin bulguları halk sağlığını etkileyebilen global ticaret politikaları için önemli çıkarımlara sahip. Obezite Çalışmaları İçin Uluslararası Birlik direktörü Prof. Dr. Tim Lobstein, “Eğer YFMŞ dünyanın en ciddi kronik hastalıklarından biri olan diyabet için bir risk faktörüyse, ulusal diyet kılavuzlarını yeniden yazmaya ve zirai ticaret politikalarını yenilemeye ihtiyacımız var” dedi.

Kaynak: High fructose corn syrup and diabetes prevalence: A global perspective. Michael I. Goran, Stanley J. Ulijaszek, Emily E. Ventura. Global Public Health, 2012; : 1 DOI: 10.1080/17441692.2012.736257

Makalenin tam metnine aşağıdaki linkten ulaşabilmektedir: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23181629>

Uzman Görüşleri:

Çalışma ile ilgili görüşlerine başvurduğumuz ve Türkiye’de gıda sağlığı ile ilgili de özel çalışmalarını bulunan İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Onkoloji Enstitüsü Öğretim Üyesi Dr. Yavuz Dizdar şu değerlendirmeyi yapıyor:

Nişasta bazlı şekerin (NBŞ) gıda sektöründe aşırı kullanımına bağlı olası sakıncalar giderek daha fazla sorgulanıyor. Başlıca mısırdan elde edilen bu şeker türü, glikoz ve früktozun karışımından oluşmaktadır. Teorik olarak her iki şeker türü de doğal kabul edilse de, günlük şeker tüketimlerinde NBŞ’ye ağırlık veren ülkelerde giderek artan diyabet, obezite gibi sorunlar, NBŞ’nin aşırı kullanımının daha ciddi irdelenmesine yol açmaktadır. Eski araştırmalara baktığınızda, früktoz tek başına da diyabete neden olan bir şeker türüdür. Ancak bu çalışmalar daha çok fare gibi kemirgenlerde yapılmıştır; sonuçları son derece açık olsa da, insan ve kemirgen yapısının bire bir karşılaştırılamayacağı ileri sürülmektedir. Buna karşılık insan vücudunun 13 farklı şeker taşıyıcı

sisteminin sadece birinin früktoza yönelik olması (diğerleri asli şeker olan glikozu tanırlar), aslında tartışılacak çok fazla şey olmadığını açık kanıttır. Zira früktoz tatlı olmasına rağmen vücut tarafından algılanmaz, aşırı yükselen kan früktozu yağa dönüştürülür.

Lakin burada gözden kaçan bir diğer durum, früktozun da aynen glikoz gibi işlevsel proteinleri şekerleyebilmesidir, buna früktozilasyon adı verilir. Aynen hemoglobinin glikozillenmesi gibi, aşırı artan kan früktozu da proteinlere bağlanmaktadır. Dahası, tüketim miktarı önemli bir belirleyicidir. Kimisi sadece bir bardak tüketirken, başkası litrelerce tüketimi birkaç saat içerisinde de gerçekleştirebilmektedir.

Gıdada NBS'nin ağırlık kazanmasına paralel bir diğer unsur olan "gıdanın aşırı işlemde geçirilmesi" kavramı da göz ardı edilmemelidir. Bu anlatılan değişikliklerin bütünü aynı çerçeve içerisinde gerçekleşmektedir. NBS kullanımı artarken, ete aşırı işlem uygulanması da yaygınlaşmış, endüstriyel gıda hijyen gereğiyle giderek daha fazla katkı maddesi kullanılır, aşırı fiziksel işlem yapılır hale gelmiştir. Dikkati sadece birine yöneltmek, tablonun bütünü gözden kaçması anlamına gelecektir. O nedenle analizlerin sonuçları konusunda daha geniş bir perspektiften bakılmalıdır.

Früktoz açısından zengin mısır şurubunun insan sağlığı üzerine etkileri konusunda Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Fatma Akar, tarafında Türkiye Bilimler Akademi (TÜBA) için raporda şu görüşlere yer verilmektedir:

Tartışmalar, sentetik früktozun sağlık üzerindeki olumsuz etkilerinin doğal früktoz ya da sukrozdan daha fazla olup olmadığı üzerinde yoğunlaşmıştır. Bununla birlikte araştırmalar, günlük gereksinimin üzerinde şekerli ve yağlı gıda tüketilmesi ve fiziksel aktivite azlığının metabolik sendrom, obezite, karaciğer yağlanması, tip 2 diyabet ve hipertansiyon gelişmesini yol açtığını ortaya koymaktadır. Früktozlu içecek tüketimindeki artışın bu hastalıkların yaygınlığını daha da artırdığı, dünya tıp otoriteleri tarafından genellikle kabul edilmektedir (Libuda and Mathilde, 2009; Stanhope et al., 2009; Hu and Malik, 2010).

Yüksek früktoz içeren mısır şurubunun tatlandırıcı olarak, hazır gıdalara eklenmesine 1960'lı yılların ortasında başlanmıştır. Son otuz yılda, ABD' inde früktoz içeren meşrubat tüketimi üçe katlanırken, çocuklardaki (6-11 yaş) şişmanlık oranı da üçe katlanmıştır (Wang and Beydoun, 2007; Nielsen and Popkin, 2004). ABD' inde içecekler içindeki şekerin % 42' sini, mısır şurubu kaynaklı früktozun oluşturduğu bildirilmiştir (Duffey and Popkin 2008). Ülkemizde bu oranının ne olduğu bilinmemektedir, zira meşrubatların büyük çoğunluğunun ambalajında sadece şeker veya glikoz şurubu içerdiği yazılıdır.

Amerika Birleşik Devletlerinde yapılan ve Journal Clinical Investigation adlı yüksek prestijli dergide yayınlanan bir çalışmada, fazla kilolu ve şişman kişilerin 10 hafta boyunca günlük enerji gereksiniminin %25'ini früktoz ya da glikoz içeren içeceklerden almaları sağlanmıştır. Deneme süresi sonunda, her iki gruptaki kişilerde yaklaşık 1.4 kg ağırlık artışı olduğu, fakat früktozlu içecek alan kişilerin iç organ yağlanmasında daha belirgin bir artış olduğu saptanmıştır. Ayrıca, früktozlu içecek tüketen kişilerde açlık kan şekeri, trigliserid ve LDL düzeyinde belirgin bir artma, karaciğerde yağlanma ve insülin duyarlılığında azalma olduğu tespit edilmiştir (Stanhope et al., 2009). Bu değişiklikler, metabolik sendrom ve kalp-damar hastalıklarının ortaya çıkması açısından önemli risk faktörleri olarak kabul edilmektedir (Hyson et al., 2003; Jensen, 2008; Matsuura et al., 2008).

Türkiye Şeker Kurumunun 2009/2010 yılı verilerine göre, ülkemiz son istatistik yılında 540 bin ton nişasta bazlı şeker üretmiştir. Bu şekerin tümü iç tüketim olarak kullanılırsa, kişi başına günlük tüketilen miktar yaklaşık 20 gram olarak hesaplanmaktadır. Türkiye'de en çok kullanılan şekerler içinde sukroz (sakaroz; 1:1 glikoz-früktoz), yüksek früktoz taşıyan mısır şurubu (% 42-55 früktoz, glikoz) ve glikoz şurubu (buğday, mısır, patates kaynaklı) bulunmaktadır. Fakat, son 10 yılda şeker pancarından sukroz üretimi önemli ölçüde azalırken, mısır şurubu üreten fabrikaların faaliyete geçmesi, hazır paketlenmiş ürünler içindeki früktoz miktarının artmasına neden olmuştur. Başta birçok Avrupa ülkesi, hazır gıdalar içindeki mısır şurubu içeriğini % 1-1.5'e indirirken, ülkemizde bu oranın şu anda %10 olduğu bilinmektedir.

Früktoz açısından zengin mısır şurubunun insan sağlığı üzerine etkileri İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Kenan Demirkol, tarafında Türkiye Bilimler Akademi (TÜBA) için raporda şu görüşlere yer verilmektedir:

2001 yılında IMF'nin önerileri ile şeker yasası ile pancar şekeri kısıtlanarak nişasta bazlı şekerlere kota hakkı tanınmıştır. Yasaya göre nişasta kökenli şekerler için belirlenen toplam A kotası, ülke toplam A kotasının %10'unu geçemeyecek, Bakanlar Kurulu, bu oranı Şeker Kurumu'nun görüşünü alarak %50'sine kadar artırmak ve azaltmak için yetkili olacaktır. Türkiye'de mevcut 6 üretim tesisinde nişasta bazlı şeker üretmektedir. Bunların üretim kapasitesi yılda 900 bin ton'un üzerindedir. Bakanlar Kurulu her yıl yetkisini nişasta bazlı şeker üretim kotasını arttırma yönünde kullandığı için, ortalama nişasta bazlı şeker üretimi 350-400 bin ton dolayında olmaktadır. 2010/2011 üretim yılı için Türkiye Şeker Kurumu nişasta bazlı şeker kotasını 244 bin ton olarak belirlemiştir. Bakanlar Kurulu %50 arttırarak 366 bin ton früktozdan zengin mısır şurubu üretilmesine izin vermiştir.

AB'nin gıda sanayisinin iş hacmi 2008 yılında 913 milyar avro olmuştur. Aynı yıl Türkiye gıda sanayisinin 160 milyar TL düzeyinde bir iş hacmi olmuştur. Bu duruma göre AB gıda sanayisi Türkiye gıda sanayisinden 11,4 kat büyüktür. Halbuki AB'de früktozdan zengin mısır şurubu (YFMŞ) kullanımı Türkiye'deki kullanımın sadece 1,8 katıdır. Dolayısıyla Türkiye AB'ye göre 6,5 kat fazla YFMŞ kullanmaktadır. Son yıllarda ülkemizde şişmanlık ve buna bağlı hastalıklarda belirgin bir artış görülmektedir. Bu duruma YFMŞ'nin katkısı olup olmadığını ortaya koyabilmek için ilk olarak hangi kaynaktan olursa olsun früktozun insan sağlığına etkisi irdelenmeli sonra da früktozdan zengin mısır şurubunun diğer şekerlerden daha zararlı olup olmadığı incelenmelidir.

High fructose corn syrup and diabetes prevalence: A global perspective. Michael I. Goran, Stanley J. Ulijaszek, Emily E. Ventura. Global Public Health, 2012; : 1 DOI: 10.1080/17441692.2012.736257

Makalenin tam metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23181629>

Abstract

The overall aim of this study was to evaluate, from a global and ecological perspective, the relationships between availability of high fructose corn syrup (HFCS) and prevalence of type 2 diabetes. Using published resources, country-level estimates (n =43 countries) were obtained for: total sugar, HFCS and total calorie availability, obesity, two separate prevalence estimates for diabetes, prevalence estimate for impaired glucose tolerance and fasting plasma glucose. Pearson's correlations and partial correlations were conducted in order to explore associations between dietary availability and obesity and diabetes prevalence. Diabetes prevalence was 20% higher in countries with higher availability of HFCS compared to countries with low availability, and these differences were retained or strengthened after adjusting for country-level estimates of body mass index (BMI), population and gross domestic product (adjusted diabetes prevalence=8.0 vs. 6.7%, p=0.03; fasting plasma glucose=5.34 vs. 5.22 mmol/L, p=0.03) despite similarities in obesity and total sugar and calorie availability. These results suggest that countries with higher availability of HFCS have a higher prevalence of type 2 diabetes independent of obesity.

<http://haber.sol.org.tr/dunyadan/yetersiz-beslenme-31-milyon-cocugu-oldurdu-haberi-74322>

Yetersiz beslenme 3.1 milyon çocuğu öldürdü

Tıp dergisi Lancet'te yayımlanan bir rapor, dünya da beş yaş altında hayatını kaybeden çocukların yüzde 45'inin yetersiz beslenme nedeniyle öldüğünü ortaya koydu. Raporda 165 milyon çocuğun ise yetersiz beslenme nedeniyle büyüme bozukluğu yaşadığı belirtiliyor.

Londra'da düzenlenecek gıda zirvesi öncesi yayımlanan bir rapor yetersiz beslenme nedeniyle geçen yıl dünyada 3.1 milyon çocuğun hayatını kaybettiğini ve bu rakamın, beş yaş altı tüm çocuk ölümlerinin yüzde 45'ine denk düştüğünü ortaya koydu.

Tıp dergisi Lancet'te yayımlanan raporda ayrıca, 165 milyon çocuğun yetersiz beslenme nedeniyle büyüme bozukluğu yaşadığı belirtiliyor. Yosuklula mücadele kuruluşu ONE'in tarım ve gıda politikalarından sorumlu direktörü Molly Kinder, konuyla ilgili, "Lancet'in raporları bize yeni bir gerçeği göstererek şok etti: yetersiz beslenme, çocukların hayatta kalması için bizim düşündüğümüzden daha ölümcül bir tehlike. Bu endişe verici gerçekler inkar edilemez. Yetersiz beslenme, bir önceki yıl yayımlanan raporlarda belirtilenden 600 bin daha fazla çocuğun ölümüne neden oldu" dedi.

Öte yandan, annenin beslenmesinin de çok önemli olduğunu vurgulayan Lancet, bunun sadece annenin hayata kalması için değil aynı zamanda çocuğun hayatta kalması ve gelişimi için gerekli olduğunu belirtti. Yetersiz beslenmiş annenin, hamilelik sırasında ölmesi ya da erken doğum yapma ihtimalinin yüksek olduğunu söyleyen dergi, demir ve kalsiyum eksikliğinin, anemi ve preeklampsi riskini artırarak, annenin ölümüne neden olan önemli bir faktör olduğunu belirtti. Dergi ayrıca, annedeki demir eksikliğinin düşük kilolu doğumlarla da ilişkili olduğunu ifade etti.

Afrika'ya 2011'de yalnızca 418 milyon dolarlık temel gıda yardımı yapıldı, bu, yapılan toplam kalkınma yardımlarının yalnızca 0.4'ü. Benzer şekilde, Afrika'daki hükümetler için de gıda konusu daha az öncelikli bir konu. Cumartesi günü İngiltere ve Brezilya liderliğinde Londra'da bir gıda zirvesi düzenlenecek. Zirve'de bu son raporun da gündeme getirilmesi bekleniyor.

Tekirdağ'da çöplük yangını 3 gündün söndürülemiyor

<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/23384841.asp>

Ruhan YALÇIN/TEKİRDAĞ, (DHA)

TEKİRDAĞ'ın merkez Barbaros Beldesi'ndeki vahşi depolama alanında (çöplük) çıkan yangın, itfaiyenin bütün çabalarına rağmen 3 gündür söndürülemiyor. Çöplükten çıkan dumanlar beldenin üstünü kaplarken, Tekirdağ Doğa Sporları Başkan Yardımcısı paraşüt sporcusu Arslan Hamza Algül, paramotoruyla yangını havadan görüntüledi.

Belde dışında bulunan vahşi depolama alanında çıkan yangın, itfaiye ekiplerinin su ve toprak ile üzerini örterek söndürmeye çalışmasına rağmen henüz tamamen söndürülemedi. Çöplükten çıkan duman ve pis koku, belde sakinlerini rahatsız etmeye başladı.

YANGIN GÖKYÜZÜNDEN GÖRÜNTÜLENDİ / FOTO GALERİ

Çevre dostu olarak adını duyuran Tekirdağ Doğa Sporları Başkan Yardımcısı paraşüt sporcusu Arslan Hamza Algül, paramotorlu paraşütü ile yanan vahşi depolama alanını havadan görüntüledi. Yangının 3 gündür devam ettiğini ve bugün havalanarak yangını görüntülediğini belirten Algül, "3 gündür Tekirdağ'ın üzerini rüzgar batıdan estiği zaman çöplükten çıkan dumanlar kaplıyor. Ben de sabah erken saatlerinde paraşütümle havalanarak bu durumu havadan görüntüledim. Çöplükten çıkan dumanlar Tekirdağ semalarını kaplamış durumda" dedi.

METAN GAZI İLE ÖLÜME GİTTİLER

Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Güllük beldesindeki bir atık su terfi istasyonunda, atık su dolu 7 metre derinliğindeki deponun bakımı faciayla sonuçlandı. 7 kişi metan gazından zehirlenerek can verdi

MUĞLA DHA

Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Güllük Beldesi'ndeki bir atık su terfi istasyonunda, atık su dolu 7 metre derinliğindeki deponun bakımı faciayla sonuçlandı. Depoya bakım yapmak üzere inen işçilerin dışarı çıkmaması üzerine yardım için aşağı inen çalışma arkadaşlarından oluşan toplam 7 kişi, metan gazından zehirlenerek öldü. Özel bir işletmenin Güllük Şube Müdürü Mustafa Öztürk (39), beraberindeki elektrik teknisyeni Yüksel Kum (46), kanalizasyon altyapı elemanı Özcan Özkan (51), işçiler Fikret Özdemir (37), Hasan Özgür (43), Mevlüt Özbakır (48), Serkan Miral (27) ile Karamersin mevkiindeki, atık su terfi istasyonuna, dün saat 13.00 sıralarında bakıma gitti.

Ayağı merdivene sıkıştı

Öztürk ve beraberindekiler, Güllük beldesinin evsel atıklarını toplayıp arıtma tesisine pompalayan istasyonda çalışmaya başladı. 7 metre derinliğindeki atık su dolu depoya ilk olarak işçilerden Mevlüt Özbakır indi. Depodaki gazdan etkilenen Özbakır'ın cep telefonundan arayıp yardım istemesi üzerine kuyuya inen diğer arkadaşları da gazdan etkilendi.

İşçiler son olarak Şube Müdürü Mustafa Öztürk'ten yardım istedi. Yardıma giden Öztürk, kuyuya inerken ayağı merdivene sıkıştı. Bunun üzerine Öztürk de telefonla diğer işçilerden yardım istedi. Ancak, yardım gelene kadar Öztürk dışındaki gazdan etkilenen işçiler, suya düşüp yaşamını yitirdi.

Hastanede can verdi

Öztürk ise Güllük Liman İşletmesi'nden gelen 4 dalgıcın gaz maskesi takarak aşağıya inmesi sonucu ölmek üzereyken kurtarılıp, Milas Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. İlk müdahalenin ardından durum ağır olduğu için Özel Bodrum Hastanesi'ne sevk edilip, yoğun bakım ünitesinde tedaviye alınan Öztürk de doktorların tüm çabalarına rağmen olaydan 5.5 saat sonra yaşamını yitirdi. Dalgıçların ve Arama Kurtarma Derneği (AKUT) ekibininin 4 saatlik çalışması sonucuyla vinç kurularak 6 kişinin cesetleri de depodan çıkartılarak otopsi için Muğla Adli Tıp Kurum'na kaldırıldı.

Başkanlar olay yerinde

CHP Muğla Milletvekili Tolga Çandar, hepsi CHP'li olan Milas Belediye Başkanı Muhammet Tokat, Güllük Belediye Başkan Vekili Tevfik Kırçın, CHP Muğla İl Başkanı Mustafa Öztürk, CHP Milas İlçe Başkanı Suat Özcan, CHP Muğla eski Milletvekili Fevzi Topuz da olay yerine gelerek bilgi aldı. Ölenlerin yakınları, istasyonun çatısında bulunan havalandırma bacasının çevreye kötü koku yaydığı için kapatıldığını, bu nedenle içeride biriken metan gazının faciaya neden olduğunu iddia etti.

Muğla'da yaşanan korkunç olaydaki arama kurtarma çalışmalarına AKUT ekipleri de destek verdi.

Erdoğan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu erteliyor

<http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/erdogan-is-sagligi-ve-guvenligi-kanununu-erteliyor-haberi-74936>

AKP'nin işçi sağlığını ve güvenliğini piyasa koşullarına terk etmesi nedeniyle eleştirilerin hedefi olan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu şimdi de esnafın talepleri üzerine erteleniyor.

Başbakan Erdoğan'ı ziyaretinde esnaf ve sanatkârların sorunlarına ilişkin TESK'in acil talepler listesinde yer alan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda değişikliğe gidiliyor.

'Seri cinayetlere' dönüşen iş kazalarına piyasacı çözüm: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Konuya ilişkin yazılı açıklama yapan Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun ertelenmesinin esnafı rahatlattığını belirtti.

Anka'da yer alan habere göre Paladöken, "Uygulama için sürenin kısa tutulması esnafımızı sıkıntıya sokmuştu. Ancak şimdi sürenin 4857 sayılı İş Kanunu'nun 81'inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50'den az çalışanı ve az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri için kanun yayımı tarihinden itibaren 4 yıl sonraya erteleniyor. Yine 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 1 yıl sonra (30 Haziran 2013) uygulamaya başlanacakken şimdi 1 yıl daha eklenerek 2 yıl süreyle uzatılacaktır" dedi.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi

www.guvenicalisma.org / www.yanginkulesi.org

Anasayfa

Hakkımızda

İşkolları

İş Cinayetleri Raporları

Yangın Kulesi

Yazarlar

Yazı Arşivi

Bağlantılar

İletişim

İş Cinayetleri Raporları

Mayıs ayında en az 114 işçi hayatını kaybetti

Tüm İş Cinayetleri Raporları

İşkollarından Haberler

Mayıs ayında en az 114 işçi hayatını kaybetti

03.06.2013 | İş Cinayetleri Raporları

Beğen 18 Gönder Tweetle 0

"İşçi sağlığı ve iş güvencesi talepleri birbirinden ayrılmaz..."

2013 Mayısı işçi sınıfı için kara bir ay oldu. İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi olarak yaklaşık iki yıldır kayıt altına aldığımız iş cinayetleri kadın, erkek demeden, ülkemizin dört bir yanında Mayıs ayında büyük bir artış gösterdi. Yazılı, görsel, dijital basından ve emek-meslek örgütlerinden gelen bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz kadanyla Mayıs ayında en az 114 işçi hayatını kaybetti...

Yaz aylarının gelmesiyle mevsimlik tarım ve inşaat sektörlerinden katliam haberleri gelmeye başladı. Bu iki sektörde 27'şer işçi kardeşimiz aramızdan ayrıldı...

İş cinayetlerinin en çok yaşandığı şehirler ise 13 ölüm ile Adıyaman; 8'er ölüm ile İstanbul ve Hatay; 6'şar ölüm ile Diyarbakır, Manisa, Rize ve Şırnak oldu...

Ev İçi Çalışma / Kadın

Dövüldü, tartaklandı, 'şüpheli' oldu!

Tüm Ev İçi Çalışma / Kadın Yazıları

İş Cinayetleri Hız Kesmiyor-7 İşçi Metan Gazından Zehirlenerek Öldü!

21 HAZİRAN 2013

Türk Tabipleri Birliği Bodrum'da Taşeron şirkette çalışan yedi işçinin metan gazından zehirlenerek yaşamını yitirmesi üzerine, Türkiye'de işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında tüm uyarılara rağmen gelinen acı noktayı tarif eden bir basın açıklaması yaptı.

İş Cinayetleri Hız Kesmiyor-7 İşçi Metan Gazından Zehirlenerek Öldü!

Bodrum'da Belediye'nin taşeroluğunu yapan Tepe - Akfen-Grubu'na ait Atık Su Terfi İstasyonu'nda önlem alınmadan çalışan 7 işçi Metan gazından zehirlenerek hayatını kaybetmiştir. Makine Mühendisleri Odası'nın geçen yıl yapmış olduğu incelemelerde birçok eksikliği tespit edip bir de rapor hazırladığı tesislerde, eksikleri giderme yönünde hiçbir çalışmanın yapılmadığı gibi, Belediyenin de bu uyarıları dikkate almadığı görülmektedir. Çok büyük iddialarla çıkartılan İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın , aslında çalışanların sağlığını korumak bir yana, can güvenliğini bile koruyamadığı bir kez daha görülmektedir.

23 işçi çalışan ve çok tehlikeli sınıfta yer alan bu işletmede yasal olarak İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Mühendisi bulundurma yükümlülüğü bulunmamaktadır. 30 Haziran 2013 tarihinden sonra başlayacak olan bu yükümlülüğün de erteleneceğine dair haberler gelmektedir.

Bu işletmede tehlikelere rağmen metan gazı üreme ihtimaline karşı, gaz sensörleri konularak tedbir alınmamıştır. Ayrıca çıkan gaz kokularının çevreyi rahatsız etmemesi için havalandırma bacaları kapatılmıştır. Nedense yedi metre derinliğindeki atık su dolu depoda zehirli gazların oluşabileceği şeklindeki bilimsel öngörülerini bu işletmeyi yönetenlerin dikkate alması başarılamamıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası işçi sağlığı ve güvenliği hizmetlerini bir maliyet olarak görmekte ve maliyeti de mümkün olduğu kadar düşürmeyi hedeflemektedir.

Bu yasa, emek ve meslek örgütlerinin değil, sermayenin örgütlerinin talepleri dikkate alınarak çıkarılmıştır.

Bu yasa, işçilerin sağlığını ve yaşamını koruyacak önlemlerin alınmasını değil, işin sağlığını ve verimini esas almaktadır.

Bu yasa, iş kazası ve meslek hastalıklarının en önemli nedenlerinden birisinin taşeronlaşma olduğu bilinmesine rağmen, işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin kendisini de taşeronlaştırmıştır.

Bu yasa ve bağlı yönetmelikleri, İşyeri Hekimliği ve İş Güvenliği hizmetlerinin maliyetini düşürebilmek için hizmet sürelerini azaltmakta, işyerlerinde işçilerin sağlığını ve güvenliğini koruyabilecek çalışmaların yapılabilmesini engellemektedir.

Bu yasayla işçilerin sağlığı ve güvenliği piyasanın vahşi koşullarına terkedilmiştir.

Ostim'deki, Zonguldak-Kozlu'daki, Gaziantep'teki ve daha birçok yerdeki toplu cinayetlere yeni bir toplu cinayet daha eklenmiştir, ne yazık ki bu şartlarda yenilerinin eklenmesi de kaçınılmazdır.

AKP Hükümetini ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını bir kez daha uyarıyoruz;

Yasanın çıkartılmasının üzerinden bir yıl geçmesine rağmen iş kazaları toplu cinayetlere dönüşerek hız kesmeden devam etmektedir.

Meslek hastalıkları tespit dahi edilememekte, binlerce işçi sahip olduğu meslek hastalığıyla yaşamaya, hastalığının ilerlemesine mahkum olmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği yasasını, emek ve meslek örgütlerinin uyarıları, çalışanların sağlık ve güvenlik ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlemezsenez, bu cinayetler katlanarak devam edecektir.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

MERKEZ KONSEYİ

SON DAKİKA: Sağlıkla ilgili Torba Yasa Tasarısı Mecliste! Torba Yasada neler var?

<http://www.medimagazin.com.tr/ana-sayfa/guncel/tr-son-dakika-saglikla-ilgili-torba-yasa-tasarisi-mecliste-torba-yasada-neler-var-1-11-52101.html>

Perşembe, 20 Haziran 2013

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, TBMM Başkanlığı'na sunuldu.

Kamu hastanelerindekiler kiminle sözleşme yapacak?

Tasarıyla, Kamu Hastaneleri Birlikleri'nde sözleşmeli statüde istihdam edilenlerin sözleşmelerinin kimler tarafından yapılacağı yeniden belirleniyor. Buna göre, genel sekreter, başkan ve hastane yöneticisinin sözleşmeleri kurum başkanının teklifi üzerine bakan tarafından yapılacak. Başhekim, başhekim yardımcısı, müdür, müdür yardımcısı, uzman personel ve büro görevlilerinin sözleşmeleri kurum başkanı tarafından yapılacak. Yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda bulunanlardan sözleşmeli statüde istihdam edilenlerin sözleşmeli olarak çalıştıkları süreler, yüksek öğretim kurumlarında geçmiş sayılacak.

Kamu Hastaneleri Birliklerinde sözleşmeli statüde istihdam edilen personelin iş sonu tazminatı, açıktan sözleşme imzalayanlara verilecek.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun ihtiyacı halinde, denetim hizmetlerini yürütmek üzere merkeze bağlı gruplar oluşturulabilecek.

Sağlık Bakanlığı'na yapılacak kayıt ve bildirimlerden de ücret alınacak.

Tasarıyla, Anayasa Mahkemesi'nce, Devlet Memurları Kanunu'nun iptal edilen maddesi yeniden düzenleniyor.

Muayenehane yok!

Buna göre, memurlar; mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamayacak. Gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir işyerinde veya vakıf üniversitelerinde çalışamayacak.

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri görevleri, özel kanunlarda belirtilen görevler ile kurumundan izin alınmak kaydıyla yapılan insani ve sosyal amaçlı gönüllü çalışmalar bu yasaklamanın dışında olacak.

Yoğun bakım, acil servis ve 112'de çalışanlara yüzde 50 fazla ödenecek

Sağlık çalışanlarına ödenen nöbet ücretleri yoğun bakım, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan nöbetler için yüzde 50 oranında fazla ödenecek.

Öğretim üyelerine devlet memurluğu!

Tasarıyla, Yükseköğretim Kanunu'nun Anayasa Mahkemesi'nce yetki yönünden iptal edilen hükmü yeniden düzenleniyor. Yükseköğretim kurumlarının kadrolarında bulunan öğretim elemanları Devlet Memurları Kanunu'na tabi kılınacak. İstisnai olarak üniversitelerde belli şartlarda ve sınırlı olarak sözleşmeli öğretim üyesi çalıştırılabilir, sınırlı olarak öğretim üyeleri üniversite dışında hizmet verebilecek.

Öğretim elemanları üniversitede devamlı statüde görev yapacak.

Yükseköğretim kurumlarının kadro ve pozisyonlarında bulunmayan profesör ve doçentler, tıp ve dış hekimliği fakültelerinin ihtiyaç duyulan alanlarında teorik ve uygulamalı eğitim ve öğretim ile araştırma faaliyetlerinde bulunmak ve bu faaliyetlerin gerektirdiği işleri yapmak üzere sözleşmeli öğretim üyesi olarak istihdam edilebilecek.

Sözleşmeli öğretim üyelerine, yapacakları faaliyetin niteliğine göre devamlı statüde çalışan profesör ve doçentler için ilgili kanunda belirlenen ek ders ücretlerinin 10 katına kadar saatlik sözleşme ücreti ödenebilecek. Sözleşmeli öğretim üyeleri rektör, dekan, enstitü, yüksekokul, uygulama ve araştırma merkezi müdürü, senato, yönetim kurulu ve kurul üyesi, bölüm başkanı, anabilim ve bilim dalı başkanı ve başhekim olamayacak.

Mesai saati muayeneye ek ödeme

Tasarıyla, öğretim üyelerine mesai saatleri dışında ilave ücret alınmak suretiyle üniversitede sundukları sağlık hizmetlerine karşılık ödenecek ek ödemenin oranları ve kuralları belirleniyor. Dağıtılan gelirlerden kalan tutarların harcanabileceği işler sayılarak, fiilen mesai dışında çalışan diğer personele de yapılacak ek ödemede kullanılabilir düzenleniyor. Ayrıca üniversite dışındaki hizmetlerinden elde edilen gelirlerin de yüzde 50'sinin limite bağlı olmaksızın öğretim üyelerine ödenmesi öngörülüyor.

Buna göre, öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı alınan ilave ücretler, döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanacak. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'si, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenecek.

Yükseköğretim kurumlarında yalnızca eğitim ve araştırma faaliyetlerinde bulunmak ve döner sermaye faaliyetleri kapsamında gelir elde edilen hizmetlerde çalışmamak kaydıyla, mesai saatleri dışında yükseköğretim kurumlarından başka yerlerde mesleki faaliyette bulunan öğretim üyeleri, bu düzenlemenin yayımı tarihinden itibaren 2 ay içerisinde bu faaliyetlerini sona erdirecek, bu süre içerisinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkileri kesilecek.

Türk Silahlı Kuvvetleri'ne mensup subaylar, astsubaylar, harp okulları, fakülteler, yüksekokullar ve astsubay okullarında öğrenim yapan askeri öğrenciler, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamayacak; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir işyerinde veya vakıf üniversitelerinde çalışamayacak.

GATA'da sözleşmeli profesör ve doçent çalıştırılabilir

Tasarıyla, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu'nun Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen maddesi yeniden düzenleniyor. Böylece, akademiye kadrolu asker ve sivil öğretim elemanları da mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunma yasakları bakımından ilgili kanun hükmüne tabi kılınıyor. Ancak üniversitelerde olduğu gibi, Gülhane Askeri Tıp Akademisinde (GATA) de sözleşmeli profesör ve doçent çalıştırılabilir.

Sözleşmeler, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Akademi Kurulu'nun teklifi ve Genelkurmay Başkanlığı'nın onayı ile yapılacak. Sözleşmeli öğretim üyeleri dekan; enstitü, yüksekokul, uygulama ve araştırma

merkezi müdürü; yönetim kurulu ve kurul üyesi; bölüm başkanı, anabilim ve bilim dalı başkanı ve başhekim olamayacak.

Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde hasta muayenesi ve tedavisi faaliyetleri kapsamında çalışmamak kaydıyla, Genelkurmay Başkanlığı'nın izniyle mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunan öğretim üyeleri, bu düzenlemenin yayımı tarihinden itibaren 2 ay içerisinde bu faaliyetlerini sona erdiecek, sona erdirmeyen öğretim üyelerinin GATA ile ilişkileri kesilecek.

Sünnet ameliyatını yalnız tabipler yapacak

Tasarıyla, sünnet ameliyatının yalnızca tabiplerce yapılabileceği düzenleniyor ancak olağanüstü ve istisnai hallerde Sağlık Bakanlığı'nca düzenlenecek eğitimi alanlar hekim gözetiminde sünnet ameliyatı yapabilecek. Meslek mensubu olmayan bazı askeri ve emniyet personeli, görev yaptıkları süre ve görevle sınırlı olmak üzere hastane öncesi acil tıbbi müdahaleleri yapabilecek. Bu düzenlemenin yayımı tarihinde sünnetçilik yapanlar, 31 Aralık 2015 tarihine kadar sünnetçilik yapmaya devam edecek.

İşyeri hekimliğine Tam gün istisnası

Kamuda tam gün çalışmanın bir istisnası olarak; kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve yöneticilik görevi bulunmayan tabipler ile aile hekimleri, çalışma saatleri dışında aylık 30 saatten fazla olmamak şartıyla işyeri hekimliği yapabilecek.

Ürün tanıtımına düzenleme

Tahlil neticesinde, maddelerin saf olmadığı, ruhsat almak için verilmiş olan formüle uymadığı, tedavi vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal edildiği anlaşılırsa; ruhsat sahibi ile maddenin bu şekilde imal edildiğini bilerek satan, satışa arz eden veya sattıranlara 100 bin TL'den 500 bin TL'ye kadar idari para cezası verilecek. Tanıtım veya satışların internet üzerinden yapılması halinde, Bakanlık derhal erişimini engelleyecek. Yetkili merciden izin almaksızın veya verilen izne aykırı olarak sağlık beyanı ile ürün tanıtım ve satışını yapanlar hakkında 20 bin TL'den 300 bin TL'ye kadar idari para cezası verilecek.

SAĞLIKTA DEV SEFERBERLİK

Anadolu kentleri, içinde otel ve AVM bulunan 5 yıldızlı akıllı hastanelerin açılmasıyla Türkiye'nin sağlık üssüne dönüşecek

Hasan Küçükkendirci

842 HASTANE ONARILACAK

8 YILDA 542 hastane lüksüne onarımından geçiren Sağlık Bakanlığı, 2015'e kadar 842 hastanesinin tadilatını tamamlayacak. Sağlık turizmine alt yapı sağlamak için kurulan sebze hastaneleri ise vereceği nitelikli hizmetle hasta memnuniyetini artıracak. Bu hastaneler beş yıldızlı otel konforuna göre dizayn edilecek.

OTEL HİZMETİ DE SUNULACAK

KONYA Sağlık Müdürü Dr. Hasan Küçükkendirci Türkiye'nin ilk akıllı hastanelerinden Konya Numune Hastanesi'nin 2015'te açılacağını söyledi. Kayseri'de yükselen bin 584 yataklı kapasiteli Türkiye'nin ilk sağlık kenti ise otel ve alışveriş merkeziyle İstanbul'daki hastaneleri bile sollayacak.

ENÜR SARAYLI ALI ALTUNDAS'IN HABERİYLE

Sağlık üssü Anadolu

Konya'dan Kayseri'ye Ankara'dan Eskişehir'e kadar pek çok Anadolu kenti, 5 yıldızlı stalleri anılmayan şehir hastaneleriyle Türkiye'nin sağlık üssü olacak

Ancak bu kez Türkiye'nin ilk akıllı hastanesi olarak adlandırılan Konya'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi, Türkiye'nin sağlık üssü olacak. Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de ilk kez uyguladığı bu projeye, Ankara'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi de eklendi. Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de ilk kez uyguladığı bu projeye, Ankara'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi de eklendi. Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de ilk kez uyguladığı bu projeye, Ankara'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi de eklendi.

Anadolu'nun ilk akıllı hastanesi Konya'da

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Türkiye'nin ilk akıllı hastanesi olarak adlandırılan Konya'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi hakkında açıklamalarda bulundu. Koca, "Konya'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi, Türkiye'nin ilk akıllı hastanesi olacaktır. Bu hastane, modern tıbbi ekipmanlarla donatılmış ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri sunacaktır."

AMATEUR ÇİNİZİ YOK
Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Türkiye'nin ilk akıllı hastanesi olarak adlandırılan Konya'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi hakkında açıklamalarda bulundu. Koca, "Konya'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi, Türkiye'nin ilk akıllı hastanesi olacaktır. Bu hastane, modern tıbbi ekipmanlarla donatılmış ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri sunacaktır."

Kayseri'ye 5 yıldızlı sağlık kampusu

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Kayseri'de yapılacak olan 5 yıldızlı sağlık kampusu hakkında açıklamalarda bulundu. Koca, "Kayseri'de yapılacak olan 5 yıldızlı sağlık kampusu, Türkiye'nin en büyük sağlık kampusudur. Bu kampus, modern tıbbi ekipmanlarla donatılmış ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri sunacaktır."

AMATEUR ÇİNİZİ YOK
Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Kayseri'de yapılacak olan 5 yıldızlı sağlık kampusu hakkında açıklamalarda bulundu. Koca, "Kayseri'de yapılacak olan 5 yıldızlı sağlık kampusu, Türkiye'nin en büyük sağlık kampusudur. Bu kampus, modern tıbbi ekipmanlarla donatılmış ve yüksek kaliteli sağlık hizmetleri sunacaktır."

35 ŞEHİR HASTANESİ KURULACAK

35 şehir hastanesi, Türkiye'nin sağlık üssü olacak. Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de ilk kez uyguladığı bu projeye, Ankara'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi de eklendi. Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de ilk kez uyguladığı bu projeye, Ankara'da yapılacak olan 5 yıldızlı şehir hastanesi de eklendi.

Türkiye'de 6 milyon hasta

Talasemi Federasyonu Genel Başkanı Ali Kılıç, Akdeniz anemisinin günümüzdeki boyutları hakkında ellerinde net bir veri bulunmadığını ifade ederek, "2002 verilerine göre Türkiye genelinde 1 milyon 400 talasemi taşıyıcısı, 4 bin 500 de hasta bulunuyor ancak bu sayıların günümüzde oldukça değiştiğini düşünüyoruz" dedi.

Kılıç, "Akdeniz anemisi" adıyla da bilinen talaseminin erken teşhis sayesinde kolaylıkla önemi alınabilen bir kan hastalığı olduğunu söyledi.

Talasemi hastalarının her ay düzenli şekilde kan verilerken hayatlarını sürdürdüklerini anlatan Kılıç, hastalığın kesin tedavisinin kemik iliği nakli ile mümkün olduğunu kaydetti.

İLAÇLARIN TAMAMI İTHAL

Naklin, özellikle 12 yaş altı dönemde yapılması halinde daha sağlıklı sonuçlar alınabildiğini dile getiren Kılıç, "Talasemi tedavisinde kullanılan ilaçların tamamı ithal ediliyor. Bu da tedavi maliyetini yükseltiyor. Bir talasemi hastasının ilaç kullanımı, kan verilmesi, ulaşım ve tahlil masraflarından oluşan tedavisi için yılda 40 bin avroyu bulan harcama yapılıyor" diye konuştu.

TALASEMİLİLERİN İŞ SORUNU VAR

Sosyal Güvenlik Kurumunun tedavi giderlerini karşılandığını ancak sosyal güvencesi olmayanların bu giderleri karşılamakta zorlandığına dikkati çeken Kılıç, şöyle devam etti: "Talasemili çocukların ailelerinin yaşadığı manevi çöküntü ise parayla ifade edilemez. Hastaların sadece tedavi boyutuyla ilgileniliyor. Olayın psikolojik boyutu ise ihmal ediliyor. Talasemili gençlerin iş sorunu nedir, ailevi soruları nelerdir, maalesef bunlara ağırlık verilmemiş. Bu nedenle talasemili gençlerin çoğunluğu çalışmıyor. Talasemi Federasyonu olarak hastaların psikolojik destek almaları için çalışmalar yapmayı da amaçlıyoruz. Talasemili doğumların azaltılması ve talasemi ile doğan çocuklarımızın ulaşılabilir tedavi olanaklarına sahip bireyler olarak topluma kazandırılması en büyük arzumuz."

TALASEMİ İLE İLGİLİ EN SON İSTATİSTİKİ ÇALIŞMA 2002'DE YAPILMIŞ

Kılıç, Türkiye'de talasemili sayısını belirlemek için 2002 yılından beri herhangi bir istatistiki çalışma yapılmadığına işaret ederek, "Bu nedenle Akdeniz anemisinin günümüzdeki boyutları hakkında elimizde net bir veri yok. 2002 verilerine göre Türkiye genelinde 1 milyon 400 bin talasemi taşıyıcısı, 4 bin 500 de hasta bulunuyor ancak bu sayıların günümüzde oldukça değiştiğini düşünüyoruz. Talasemili hastaların istatistiğini çıkarmak hedeflerimizden biri" dedi.

Hastalıkla doğumu önlemek için önleme programı kapsamında evlilik öncesi zorunlu talasemi testi yapıldığını söyleyen Kılıç, iki talasemi taşıyıcısı evlendiğinde bebeğin yüzde 25 olasılıkla hasta, yüzde 50 olasılıkla taşıyıcı doğacağına dikkati çekti. Kılıç, toplum eğitimi ve evlilik öncesi zorunlu tarama testlerinin yapılması ile hastalığa önlem alınabildiğini kaydetti.

STANDART BİR TEDAVİSİ YOK

Kılıç, talasemide standart bir tedavinin yapılması için çaba gösterdiklerini dile getirerek, şöyle konuştu:

"Türkiye'de talasemi hastalarının tedavisinde uygulanan standart bir yöntem yok. Siirt'teki tedavi yöntemi ile Adana'daki tedavi yöntemi farklı. Vücuttaki demir birikimini atabilmek için bazı ilaçlar

kullanılıyor. Bazıları böbrekteki, bazıları kalpteki demiri atıyor. Bu ilaçların yan etkileri var. Hastaya kan verilirken de kan oranının seviyesi hastaneden hastaneye değişiyor. Farklı tedavi yöntemlerini ortadan kaldırmak için Türkiye'deki 24 dernek ve uluslararası talasemi örgütleri ile çalışmalar yapacağız."

ÜNİVERSİTELERDE KAN SORUNU VAR

Kızılay'ın, birçok hastane ve üniversiteye kan dağıtımını yaptığını fakat bazı üniversitelerin Kızılay ile anlaşması olmadığını ifade eden Kılıç, bu nedenle bu üniversite hastanelerinin Kızılay'dan kan talebinde bulunmadığını, bunun da soruna yol açabildiğine dikkati çekti.

Kılıç, şunları söyledi:

"Üniversite, kan alıp hastaya verdiği zaman devletten aldığı parayı Kızılay'a veriyor, döner sermaye para kazanamıyor. Kendi kan merkezinde, donörden kan alıp hastaya verdiği zaman ise devletten aldığı parayı döner sermayesine katıp para kazanıyor. Bundan dolayı Kızılay'dan kan almaya yanaşmak istemiyor. Bununla ilgili birkaç ay önce şikayette bulduk. Sonrasında bazı iyileştirmeler yapılmasına rağmen hala sorunlar devam ediyor."

Kılıç, Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre talaseminin yüzde 5 sıklıkta görüldüğünü, dünya genelinde 369 milyon taşıyıcısı bulunduğunu ve her yıl 365 milyon çocuğun bu hastalıkla doğduğunu ifade etti.

10.02.1965, Milliyet, Sayfa 3

İçki yasak edilince kolonya ve ispirto içen Kuveytliler ölüyor

SAM, A.P.

İçki içmekte inat eden akşamcıların alkolden zehirlenerek ölmeleri üzerine, Kuveyt Hükümetinin içki yasağını kaldırmayı düşündüğü bildirilmektedir. Hükümetin 1964 yılı ortalarında içkiyi yasak etmesinden beri en az 64 kişi alkolden zehirlenmiş ve bunlardan bir kısmı ölmüştür. İçki yasağı konmasından sonra akşamcılar traş losyonları, kolonya, ham alkol, ispirto ve hattâ benzin içmeğe başlamışlardır.

© 2009 Doğan Gazetecilik A.Ş.

12.07.1971, Milliyet, Sayfa 5

İÇKİ YASAĞI
VAR AMA
BOLGEYE
GİREN İÇKİNİN
HADDİ
HESABI YOK

Yüksek duvarlarla çevrili evlerde yaşanan âlem

2
ALK edebiyatında BEKRI tipine sahip, Doğu ve özellikle müslüman tek ülkesi Türkiye'dir. Bekri, kimseye zararı olmayan, kalendemesen, çaylar karşısındaki güçsüzlüğünü bir içki zırhıyla karşılayan, böylelikle en zor durumları bile tatlı bir alay, bir eğlence bulutuna sarımasını beceren bir halk

■ Son derece şeffaf bir çarşafın altında mini etekli kadınlara Orta Doğu'da her hava alanında rastlayabilirsiniz. Bunlar genellikle uçak Batı'ya yönelir yönelmez çarşaflarını atmakta ve Dior, Balmain kreasyonu elbisele riyle ortaya çıkmaktadırlar...

Doğuya özgü, esin kaynağı geleneği, kimseye, kalın duvarlar arkasındaki yaşamda yasakların uygulanıp uygulanmadığını araştırmak yetkisini vermiyor.

ama sarımsaklı biberden bir tane filozofudur.

Simdilerin Kara Mizalı (Humar Noir) yerine Kara'yı mi zahlaştıran kişi.

Ancak bir Bekri'nin, böyle bir halk düşüncesinin ortaya çıkabilmesi için temel bir koşul gerek: O toplumda içkinin serbestçe ve halk tarafından içilebilmesi. Bütün Doğu edebiyatı sarabın oğuldu. Harunürreşid'den Hittî Paçalarına, Osmanlı padişahlarına kadar bütün yöneticiler için tırlı çeşidini tadına bakmış, keyfini sürmüştü, hattâ şiirini yazmıştır. Buna zarf-şahî için bütün halk tarafından kullanılması — Türkiye hariç — toplumun temelini etkiler, yakar endişesiyle daima engellenmiştir. Oysa dünyanın her tarafında olduğu gibi Doğu'da da

halk ister ilim, ister ilahî, ister hürmetten olsun şarap veya rakısını (arak) kendisi süzmüş ve keyfine içmiştir.

İÇKİ YASAĞI

Yüzyıllar ötesinden gelen alışkanlıklar, yirminci yüzyım için el yarasında da aynen devam ediyor ve Türk toplumu ile diğer Doğulu toplumlar arasındaki bu yükü temel ayrılıklardan birini ortaya koyuyor.

İran ve Irak'ın güneyi ile Sulu'du Arabistan ve Seyhlikler arasında uzanan, dünyanın en zengin bölgesi Basra Körfezini zengin zaman en çok dölcatimini çeken husus, bu yapı farkı ve

burun içki konusundaki uygulaması oldu.

Irak ve Kuvveytin asaleti içindeki içki yasağı kuvvetlenerek uygulanır. Bu, bölgede içki bulunmadığı veya içilmediği anlamına gelmez... Evet, gelmez ama, kılıbastırların şiyen kediye tartıp «Bu kediye et verede, et se kedi nerede» diyen adam gibidir, bölgeye giren ve dışarı gittiği halde bir iz bulunmayan binlerce şiyenin sonunu merak etmeyeceği imkân yoktur. Örneğin, açık liman Dubai'ye geçen yol giren — resmî kaynaklara göre — 600 bin dolar değerindeki içki nerede buharlaşır? Bögenin bazı ülkelerinde yolunun çantasından çıkan içki şiyesinin — sahibini dile düşünmek için — gümrüğü tarafından yere atılır

krallığı bilindiğine göre, 400 bin şişeye bedel bu lthalat kimin kurasından geçebilir?

Evet efendim, var olmasına yasak var ama, her yıl gittikçe artarak lthal edilen içki de var. Bunların hepsinin, sayıları tüm nüfusun yüzde birini bulmayan Avrupalı ve Amerikalılar tarafından içildiğini ileri sürmek açıkça günahlarını almak olur... İşte bu noktada halk edebiyatına bir Bekri veremeyen ülkelerin yapısını düşünmek, işin sırrını çözüyor.

DEĞİŞEN YAŞAYIS

Doğuya ögü evin kutsallığı, gelenegi, kimseye, kalın duvarlar arkasındaki yapılarla bu yasakların uygulanıp uygulanmadığını araştırmak yekisini vermiyor. Çoğunluğu dünyanın en fakirliken birdenbire en zengin olan kişilerin yüksek duvarlarla çevrili evlerinin içinde apayrı bir âlemin yaşamakta olduğu şüphesiz. Ancak bu artık, yüzyıl öncesinin Batılı egzotizm meraklıları yazarlarının hayalini çalıtıran haremlerden çok değişik bir yapı. Her ne kadar kendi ülkelerinde dışa kapanık gibi görünüyorlarsa da, iç âlemlerinde, yirminci yüzyıl modernizminin bütün çeşitliliğini uyguluyorlar.

Deveden Jumbo jete geçişin en

gehrin ehlence çevrelerini —Hamra, Rause, Phenice— arınlar veya Casino De Liban'da rulet, bakara masasında sabahlariken, kadınları da, İliks Amerikan otomobilleri içinde yakışıklı delikanlı avına çıkıyorlar. Aslında fazla yasalar birsey değil bu, zengin Amerikalı ve İngiliz kadınların İtalya'da yaptıklarının bir baska cesidi.

ARAP TURİSTİ

Çok yakından tanıdığım bir Maronî Papaz, arkadaşlarından birinin böyle bir hareme kapalılsunu, vazgeçmeğe kalkışınca nasıl ölümlü gözdağı verildiğini ayrıntı olarak anlattı.

Yine bir başkasından kürfede ki bir zengin evine sofrör olmak girmiş olan bir Diyarbakır'ın mücerresini dinledim. Delikanlı bir gece yatak odasına evin haremünün girdiğini görmüş. İlkönceleri bu onun da işine geldiğinden bir süre ses çıkarmadan ziyaretleri kabul etmiş, ancak işi sezinleyen ve aynı şayi arzulayan evdeki diğer kadınlar da sıraya girince, bir yandan yorgunluk, bir yandan da işin öğrenilip hayatını kaybetmek korkusuyla kimseye habet vermeden Türkiye'ye dönmüştü.

Bu bilgilerin önemi özellikle

İçki içmek ve şortla gezmek serbest

Kemer'de yasaklar kalktı

ANTALYA'nın turistik Kemer bucağında içkiyi ve şortla dolaşmayı yasaklayan Başkomiser Mehmet Karayazı, Vali Bahaeeddin Güney tarafından görevden alındı. Bu göreve yeni atanan Başkomiser Necati Gökşen, tüm turistik yasakları kaldırdı. Kemer'de turistik yasaklarla ilgili haber Milliyet'te yer alınca, Vali Bahaeeddin Güney derhal harekete geçmiş, soruşturma yaptırmıştı. Yasağın kalkmasıyla, yerli ve yabancı turistler, Kemer'deki gazino ve tokantelerde, yeniden şortla içki içmek ve korkusuzca kadeh tokuşturmak olanağına kavuştular.